

Onze Vogels

NUMMER 9 | SEPTEMBER | 2023

Nederlandse Bond
van Vogelliefhebbers

INHOUD

In deze **uitgave**

Kleur en zang IJsselstein	5		16	De originele zebravink
Münchener	6		20	Planten voor in de volière
Tips voor de wedstrijdvogels	7		23	Aanbeveling keuren bij kunstlicht
De beginnende kromsnavelkweker - Het houden van kromsnavels - Deel 6	8		24	Observeren
De rijstvogel in avicultuur	11		26	Kweek met Afrikaanse baardmannetjes
Jeugdlid Hielke	14		28	Medische zorgen na de kweek en tijdens de rui
De Ielspreeuw	15		31	Congres EE mei 2023 gehouden in Sofia Bulgarije

En verder

4	Column voorzitter
32	Column keurmeester
32	Bondsmededelingen
34	NBvV Info
34	Colofon
35	Kalendervogel

Coverfoto:
Grijze rijstvogel
© C.de Bruin

Mussen dood van het dak...!!

Ik heb de mussen nog niet dood van het dak zien vallen, maar wat hebben wij momenteel, in juli, toch een heerlijk weer. Gelukkig af en toe een buitje, zodat de tuin en het gras niet verdroogt. Wanneer de temperatuur hoog is zie ik de sijs, in de buitenvolière, naar lucht happen. De pop heeft intussen een keuze gemaakt en van een nestje van drie eieren kwamen er twee uit. Geringd werden ze met EC ringen met een bruin plakkerje er rond om heen, zodat de pop de glans niet ziet. Misschien is het wel onzin, maar ik heb het idee dat het helpt.

Albert Zomer, voorzitter

In het binnenhok hebben de goudvinken ook vier eieren gelegd. Ook hier werd prima gevoerd en al snel konden de vogels geringd. De man die afgelopen jaar de jongen zonder problemen voerde, trok nu twee jongen uit het nest. Dus de man, in het zicht, maar apart gezet. De twee overgebleven goudvinken zijn inmiddels groot en het lijkt vooralsnog dat ik een jonge man en pop zich zie ontwikkelen. Het ene jaar is het andere niet, gezien het gedrag van de man. De pop maakt nog weer aanstalten, dus wie weet..... Bij de sijnen zijn twee jongen totaal verschillend aan elkaar, de één een wildkleur en de ander bruin. Ook dat had ik niet verwacht. Mooi toch al die verrassingen!

De kanaries zijn dik in de rui en krijgen elke dag badwater om daarna na het bad hun veren zelf op te kunnen poetsen. Naar het badderen kijkend, krijg ik zelf ook de behoefte om in een koud bak water te plonsen. In Italië, Kroatie, Spanje en Portugal is het in grote gedeelte code rood, vanwege extreme hitte. Mens en dier heeft daar behoorlijk moeite mee. In de krant lees ik dat dit door klimaatverandering komt. Het zal ongetwijfeld (de experts zullen het wel weten), maar al heel snel worden allerlei veranderingen en calamiteiten aan het klimaat toegeschreven. Blijft het feit dat wij zuinig moeten zijn op onze omgeving, niet alleen voor ons zelf maar ook voor onze kinderen en kleinkinderen. Het zijn maar kleine beetjes waarmee wij als persoon kunnen bijdragen, maar vele kleine beetjes maken één grote bijdrage.

De NK commissie heeft al meerdere overleggen gehad met de organisatie van "de Noordshow". Het ziet er goed uit. Enkele sponsors en standhouders hebben zich al gemeld en dat lijkt heel mooi te gaan. Ondertussen, dit stuk is geschreven in juli en gaat geplaatst worden begin september, zullen er al wat informatiestromen richting belangstellenden voor stands zijn gegaan en anders volgt dit zo spoedig mogelijk. Ook adverteerders zijn uiteraard welkom, trouwens ook voor het maandblad "Onze Vogels". Voor dit laatste moet contact opgenomen worden met hoofd bondsbureau. Informatie met betrekking

ssel

tot de Nationale Kampioenschappen voor inzenders en bezoekers volgt zo spoedig mogelijk.

Voordat wij echter vogels naar een NK sturen, zijn er natuurlijk eerst de afdelingstentoonstellingen en speciaalclubshows. Ik hoop dat dit stuk voor stuk mooie shows zullen worden, zonder gehinderd te worden door vogelgriep of andere calamiteiten, als reclame voor onze hobby. Foto's op internet laten al mooie gekweekte exemplaren zien. Voor regels met betrekking tot de shows, met of zonder verkoopklasse, kunt u terecht op de site van de NBV waar een en ander is uitgelegd. De district coördinatoren kunnen u bij vragen vast verder helpen, onder andere met de vereiste papieren. Vergeet u niet uw tentoonstelling vast te leggen in de TT agenda; dit mede voor de verzekering en aanvraag van prijzen voor uw show? Eerst maar eens op vakantie met mijn gezin..... en de vogels

Die worden zoals altijd tijdens onze afwezigheid vanwege een vakantie, verzorgd door leden van de afdeling! Super toch.....?????

Vogelliefhebbers in Nederland
Goed nieuws over 'DE VOGELWERELD' A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift 'De Vogelwereld' van A.O.B. Speciaal voor die mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 – BIC GEBABE33 een jaar lang ons tijdschrift ontvangen.

Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling.
'De Vogelwereld' verschijnt 11x per jaar.
9x op 48 blz. A4 en 2x op 64 blz. A4

Uw kan een gratis proefnummer downloaden van www.aobbel.be

NIEUW www.tauros-diagnostik-shop.de

aanmelden bestellen betalen opsturen resultaten

De

Kleur en zang IJsselstein

© Redactie

Vogelvereniging 'kleur en zang IJsselstein' is in 1950 opgericht en telt momenteel zo'n 164 bondsleden; daarnaast nog enkele tientallen verenigingsleden. Ze is een van de grootste verenigingen binnen de NBvV. Hoe doet die vereniging dat?

Website

De vereniging heeft een eigen website met veel informatie over de vereniging en haar activiteiten. Een overzicht van alle geplande activiteiten; fotoverlagen van de verschillende activiteiten zoals de vogelshow en de diverse avonden. Een heel actieve webmaster slaagt er in een actuele website in de lucht te houden. Roy von Kriegenbergh is vorig jaar de nieuwe webmaster geworden en heeft de site danig gemoderniseerd. Een mooie site, de moeite waard om eens te bezoeken.

Vergaderingen en andere avonden

Het bestuur is heel actief en organiseert jaarlijks twee kaart/sjoelavonden, één bingo-avond, drie lezingen en twee ledenvergaderingen. De leden mogen tijdens dergelijke avonden ook 'n introductie meenemen. Dat deze activiteiten aanspreken blijkt wel uit het feit dat er verenigingsleden zijn die zelf niet eens vogels hebben, maar graag deelnemen aan de activiteiten van de vereniging. Op de twee ledenvergaderingen zijn telkens zo'n vijftig leden aanwezig, een mooi aantal.

De show

Er wordt jaarlijks een onderlinge show georganiseerd. Op de laatst gehouden show werden ongeveer 750 vogels ingeschreven! Een prachtig aantal. Er worden zowel zang-, kleur- en postuurkanaries geshowd alsook exoten en papegaaiachtigen; het hele spectrum.

Op het inschrijfformulier kan men aan-

geven of men, indien men in de prijzen valt, een beker of een tegoedbon voor voer of een VVV-bon wil ontvangen. Ook dient men aan te geven of zijn/haar vogels eventueel gefotografeerd mogen worden.

Voorzitter Herman de Jong fotografeert namelijk alle kampioenen in z'n fotokooi. Dat waren er op de show van het afgelopen jaar meer dan dertig! De foto's worden ingelijst en na afloop van de vergadering eind januari, begin februari, uitgereikt tijdens de officiële prijsuitreiking.

Tijdens de show mogen vogels verkocht worden door de leden; er staan dan honderden (!) vogels te wachten op een nieuwe eigenaar. Tien procent van de opbrengst komt ten goede aan de vereniging. Veel bezoekers komen met name op deze vogelverkoop met kwalitatief hoogwaardige vogels af. Een andere belangrijke bron van inkomsten zijn de advertenties in de catalogus; de leden zijn heel actief in het verwerven ervan.

Op de openingsavond op vrijdag zit de zaal vol en zijn er wel zo'n honderd aanwezigen die op de avond graag een gokje wagen bij het Rad van Avontuur met z'n vele leuke prijzen (en een leuke winst voor de vereniging). Ook wordt er tijdens de show een half varken verloot waarvoor 500 loten verkocht worden door de leden.

Kortom, op de show is van alles te doen en te zien.

Ledenbestand

Ook in IJsselstein loopt het ledental ietsje terug. Men heeft 'n paar keer leden mogen inschrijven toen verenigingen in de regio ter ziele gingen. Uiteraard speelt de vergrijzing in IJsselstein ook 'n grote rol. Bij de 164 bondsleden heeft men slechts zo'n vijf jeugdleden.

Voorzitter de Jong is erg te spreken over het enthousiasme van de leden. Het geeft aan dat het binnen de vereniging qua sfeer wel snor zit. Het bestuur draait prima; zelf is de Jong pas acht jaar voorzitter. 'Ik kwam in een gespreid bedje terecht'. Veel steun heeft hij van Hein van Rooijen die al meer dan vijftig jaar het secretariaat bemant en nog steeds hartstikke energiek is.

Besluit

Voorzitter Herman de Jong is best tevreden over hoe de zaken in IJsselstein lopen, maar ziet ook dat het ledenbestand onder druk staat door vergrijzing en het uitvallen van leden door ziekte en sterfte. De vereniging is financieel erg gezond en heeft veel enthousiaste leden en een uitstekende show, die de vereniging aantrekkelijk maakt voor vogelhouders in de regio.

Münchener

© Th.Minten, H.Branje, foto's: P.Pütz

Een postuurkanarieras dat al lange tijd een stabiele standaard heeft.

Voor de leek die langs de rekken loopt lijkt een Münchener erg veel op de Scotch Fancy. Vaak kun je het ras herkennen aan de manier waarop de vogels in werkhouding hun staart houden: de Scotch trekt de staart onder de zitstok terwijl de Münchener de staart recht naar beneden houdt.

Beide zijn houdingrassen met voor de kenner nog andere duidelijke verschillen: een Münchener moet smal van vorm zijn, maar niet zo smal als een Scotch Fancy. Qua grootte behoort een Scotch minimaal 17 cm lang te zijn en de Münchener 15-16 cm. De Münchener moet iets meer vulling in de borst hebben en de pootstand is iets rechter dan die van de Scotch.

De rug dient licht gebogen te zijn met de staart in het verlengde van de rug gedragen, recht omlaag. Het kopje dient iets vooruit gedragen te worden. De borst moet voldoende gevuld zijn.

Bevedering

De Münchener is een glad bevederd ras; dus moet de vogel mooi in die bevedering zitten. Op shows zijn nog veel Müncheners te zien met een matige bevedering. Melanine zorgt voor een wat hardere bevedering die beter aan het lichaam sluit. Je hebt altijd melaninevogels nodig om een betere kwaliteit bevedering te realiseren. Echter, de handel zit niet altijd te wachten op gemelaniseerde vogels....

Toch is het ook mogelijk om volledig lipochroom vogels te kweken met een goede bevedering. Een zeer strenge selectie op de kwaliteit van de bevedering is dan een eerste voorwaarde! Want begin je met een verkeerde combinatie van oudervogels, dan kun je het bij het nageslacht wel vergeten.

Vaak zie je (ook bij andere smalle rassen) 'n pluk veertjes in de borst, veren die uit-

steken. Die fout vind je steeds terug in het nageslacht en hier dien je dus op te selecteren.

Africhten

Müncheners zijn echte houdingvogels; de houding is dus met name bepalend voor de puntenwaardering van de vogels. Een Münchener is doorgaans wat onrustig in een wedstrijdkooi. Daar moet je als keurmeester rekening mee houden.

De liefhebber zelf kan er echter wat doen om z'n vogels rustiger te krijgen:

- Selecteer onrustige vogels uit voor de kweek
- Kooi de vogels 'n paar weken op in een wedstrijdkooi en ga er flink mee aan de gang terwijl de vogel er in verblijft
- Leg je hand op de kooi; ververs bijvoorbeeld dagelijks het voerbakje in de kooi. Op die manier went een vogel aan het hanteren van de kooi.
- Verwissel de kooien van plaats op het rek. Blijven de vogels alsnog onrustig, neem ze dan niet mee in het kweekbestand.

Nederland

In Nederland worden flinke aantallen Müncheners gehouden en tentoongesteld. En de kwaliteit is best goed te noemen! Waarschijnlijk mede omdat er zo veel melanine in deze vogels zit. Toch worden er ook veel volle lipochroomvogels geshowd. Vaak is bij de kweek van dergelijke vogels een Scotch gebruikt. Echter, dat verraadt zich vaak in de houding van de staart; die wordt dan recht onder de zitstok getrokken en dat is niet de bedoeling. Je kunt niet ongestraft allerlei andere rassen infokken....

Tips voor de wedstrijdvogels

© Ton Wetjens Velden

Het tentoonstellingsseizoen is weer bezig.

Als wedstrijd liefhebber is het belangrijk ook zelf het wedstrijdseizoen te evalueren.

De min- en pluspunten van de vogels kritisch op een rijtje te zetten. Op enkele van deze puntjes wil ik nader ingaan.

Op de eerste plaats is het belangrijk ook zelf te leren om je een beeld te vormen van de goede en slechte kwaliteiten van de vogels. Vervolgens dit beeld te vergelijken met de keurresultaten van je eigen vogels en die van de andere vogels in betreffende wedstrijdclassen. Vervolgens daaruit je conclusies trekken.

Het wedstrijdseizoen is een lange periode. Het seizoen begint in oktober en eindigt in januari. Het vergt nogal wat, de vogels al die tijd in topconditie te houden. Een van de vragen die je als kweker daarom na afloop van het seizoen aan jezelf moet stellen is, hoe lang zijn mijn vogel in conditie gebleven. Ben ik daar tevreden over? Hoe kan dit eventueel nog beter!

Enkele tips

Bij terugkomst van een wedstrijd de vogels thuis een uienring in het drinkwater doen. Dit kan onder meer voorkómen dat de vogels in de rui vallen. De vogels verwennen bij terugkomst van een wedstrijd met wat extra snoep- of krachtvoer geeft ze het gevoel dat ze weer in hun vertrouwde omgeving terug zijn. De hoeveelheid lichturen bij de wedstrijdvogels afstemmen op die van de tentoonstelling is een ander belangrijk punt. De vogels hebben op een wedstrijd vaak meer lichturen dan bij u thuis. Daar dient u dus ook rekening mee te houden wanneer de vogels weer thuiskomen. Licht in principe 's morgens niet erbij, maar 's avonds wél tot bijvoorbeeld 19.30 uur. Naarmate het broedseizoen en het einde van het tentoonstellingsseizoen nadert, dienen de lichturen uiteraard aangepast te worden.

Ook de temperatuur kan belangrijk zijn. Zelf heb ik bewust een kwekhok ontworpen waar de temperatuur een belangrijke factor is.

Winter

In de winter schommelt de temperatuur van minus 10 graden vorst ('s nachts) tot 15 graden boven nul, wanneer toevallig op die winterse dag 's middags de zon schijnt. Het hok is bewust niet hermetisch afgesloten. Verse buitenlucht kan rijkelijk naar binnen. Hiermee leg ik de basis voor een vogelbestand dat goed bestand is tegen temperatuurverschillen die juist in het wedstrijdseizoen voorkomen. Ander belangrijk punt is de luchtvochtigheid. Zitten

Mooi aangeklede show in Wanssum

de vogels te vochtig of te droog, dan heeft dit consequenties op onder meer de conditie van de bevedering.

Africhten

Het africhten van de vogels is ook een belangrijk punt. Juist op de grotere wedstrijden waar genoeg kwalitatief goede vogels staan kan een goed afgerichte vogel die rustig is en een bepaalde uitstraling heeft, net dat ene puntje meer verdienen. Door de vogels dagelijks iets extra's aan te bieden in de vorm van bijvoorbeeld een stukje brood, appel, groenvoer of snoepzaad voelt de vogel zich eerder op zijn gemak.

Zenuwachtig

Er zijn ook vogels die zenuwachtig van aard zijn. Jammer, maar dit zijn helaas geen wedstrijd vogels. Een vogel moet een bepaalde rust uitstralen, dit is een erfelijke eigenschap. Vermijd dergelijke vogels zoveel mogelijk voor de kweek. Ook structurele afwijkingen in de bevedering zijn erfelijk. Bijvoorbeeld een weerborstel in borst of hals van de vogel, een spreidstaart of bontvorming in verenkleed of teentjes.

Door bepaalde topvogels reeds vóór de ruiperiode enkele weken te laten wennen aan een wedstrijd kooi hebben ze al een streepje voor op andere vogels. Tenslotte bezoek eens wat collega-vogel liefhebbers en praat met hen hoe zij hun vogels voorbereiden op het wedstrijdseizoen. Het goed voor een wedstrijd gereed maken van de vogels is de basis voor een succesvol wedstrijdseizoen. Een sport oftewel vak apart dat veel geduld en vakmanschap vereist.

De beginnende kromsnavelkweker

- Het houden van kromsnavels -

Deel 6

© Adri van Kooten

Deze artikelenreeks is vooral bedoeld voor de beginnende maar ook wel voor de meer gevorderde vogelliefhebber die heeft besloten om bepaalde soorten kromsnavels aan te schaffen maar met allerlei vragen wordt geconfronteerd waarop hij/zij (nog) geen of onvoldoende antwoorden heeft.

Eiwitten

Eiwitten behoren tot de bouwstoffen. Ze zijn zeer groot en opgebouwd uit een groot aantal kleine moleculen, de zogenaamde aminozuren. Door hun grootte moeten eiwitten, alvorens ze in het lichaam van een vogel kunnen worden opgenomen, afgebroken worden tot de al eerder genoemde aminozuren. Deze kunnen namelijk wél direct in het vogellichaam worden opgenomen. Er zijn 29 verschillende soorten aminozuren bekend, waarmee een niet te tellen hoeveelheid eiwitten kan worden opgebouwd. Een en ander is te vergelijken met de letters van het alfabet waarmee we immers een oneindig aantal woorden kunnen samenstellen. Nadat de eiwitten in het vogellichaam zijn afgebroken worden ze dus ook weer in het lichaam opgebouwd. Er zijn echter tien aminozuren die vogels zelf niet kunnen maken dan wel opbouwen. Deze worden de essentiële aminozuren genoemd. Een tijdelijk tekort

aan één van deze aminozuren zal de vorming van lichaamseiwit doen stoppen. Een blijvend tekort zal uiteindelijk de dood van de vogel tot gevolg hebben. Deze essentiële aminozuren zullen dus in het voer van onze vogels aanwezig moeten zijn. Zaadmengsels, hoe goed ook samengesteld, kunnen de behoefte aan essentiële aminozuren niet dekken. Daarnaast is uit onderzoek gebleken, dat de hoeveelheid eiwit in de voeding van de meeste vogels rond de 20% behoort te zijn. Een mengsel van uitsluitend zaad geeft een aandeel van ongeveer 15%, hetgeen dus duidelijk onvoldoende is. Toevoeging van extra eiwitten is dus noodzakelijk.

Dierlijke bronnen zijn rijker aan essentiële aminozuren dan plantaardige. Het is dus erg belangrijk dat de vogels in de volière ook dierlijke eiwitten tot hun beschikking hebben. In hun natuurlijk leefmilieu, zo hebben onderzoekers vastgesteld, eten vele soorten vogels regelmatig insecten. Het dagelijks verstrekken van een goed krachtvoer/universeelvoer, waarin de essentiële aminozuren in de juiste verhoudingen voorkomen, is een goede manier om aan de eiwitbehoefte van vogels te komen.

Naast het feit dat eiwitten gerekend worden tot de bouwstoffen spelen ze ook een rol bij de energiebehoefte van vogels. Dit is de reden waarom ze eveneens tot de

brandstoffen worden gerekend.

Mineralen

Als tweede in de rij van bouwstoffen worden de mineralen behandeld. Deze komen in minimale hoeveelheden (sporenelementen) in het vogellichaam voor. Mineralen zijn betrokken bij verschillende levensprocessen van de vogels. Zo vormen ze bijvoorbeeld de bouwstenen voor verschillende enzymen en hormonen. Net als bij de aminozuren blijkt er een aantal te zijn dat voor het leven van een vogel van essentieel (noodzakelijk) belang is. Ook hiervoor geldt dus dat een tijdelijk of blijvend tekort zal lijden tot ziekte en of sterfte. De dosering van minerale sporenelementen dient uiterst nauwkeurig te geschieden, waarbij als regel geldt dat teveel even slecht is als te weinig. Over het algemeen kan de mineralenbehoefte voldoende worden gedekt door het verstrekken van in de handel aanwezige vogelmineralen. Het is erg belangrijk om deze los in een bakje te verstrekken en minimaal één keer per week te "verversen". Omdat de vogels slechts datgene opnemen wat ze nodig hebben lijkt het vaak alsof er nog voldoende in het bakje aanwezig is. Dit is echter een misvatting. De meeste vogels zijn erg selectief in het zoeken van mineralen. Het kan daarom best zo zijn dat de mineralen die ze op dat moment nodig hebben, er in

Eivoer en universeel zijn goede bronnen van eiwitten

Boerenkool bevat een redelijke hoeveelheid mineralen

een eerder stadium al door ze zijn uitgehaald. Het kan dan ook niet voldoende benadrukt worden dat regelmatig (eens per week) nieuwe mineralen moeten worden verstrekt. Zelf strooi ik deze minimaal twee keer per week over het voer, zodat ik zeker weet dat de vogels de benodigde hoeveelheid opnemen. Naast het verstrekken van vogelmineralen blijft het ook belangrijk om natuurlijke producten te geven die redelijke hoeveelheden mineralen bevatten. Voorbeelden hiervan zijn: boerenkool, andijvie, eigeel, tarwe, sepia en grit. Aan kant-en-klare krachtvoerders zijn in de meeste gevallen mineralen toegevoegd. Veelal staat dit aangegeven op de verpakking.

Water

Derde in de rij van bouwstoffen is water. Dit is bijzonder belangrijk voor vogels. Zo bevatten hun bloed en spieren respectievelijk 95% en 70-80% water. Iedere keer wanneer voedingsstoffen naar of van een lichaamscel worden vervoerd is water het vervoermiddel. In bijna alle voedingsmiddelen is water aanwezig. Bij verbranding van voedingsstoffen ontstaan, naast het vrijkomen van energie, de verbrandingsproducten water en koolzuur. Het vrijgekomen water is echter ontoereikend voor de totale waterbehoefte. Extra water zal dan ook in de vorm van drinkwater moeten worden opgenomen. Dit dient niet te koud te zijn. De drinkbakjes moeten in ieder geval eens in de week worden schoongemaakt en het water dient dagelijks te worden ververs. Verontreinigd water is namelijk één van de belangrijkste veroorzakers van darminfecties en sterfte onder vogels!

Vetten

Zoals reeds eerder is opgemerkt heeft een vogellichaam naast bouwstoffen ook brandstoffen nodig. In dat opzicht spelen

Turquoiseparkiet

de vetten een belangrijke rol. Brandstoffen zijn onder meer nodig voor het op peil houden van de lichaamstemperatuur (42 °C) en voor het leveren van spierarbeid. De vetten kunnen we naar hun bouw onderscheiden in verzadigde en onverzadigde vetzuren. De verzadigde vetzuren worden op hun beurt weer verdeeld in vetzuren met lange koolstofketens en vetzuren met kortere koolstofketens. De onverzadigde vetzuren worden verdeeld in enkelvoudige onverzadigde vetzuren en meervoudige onverzadigde vetzuren. Evenals bij de aminozuren en mineralen waarvan er een

aantal essentieel (noodzakelijk) is, zijn ook de meervoudige onverzadigde vetzuren essentieel voor het vogellichaam. De drie belangrijkste meervoudige vetzuren zijn linolzuur, linoleenzuur en arachidonzuur. Gekiemd zaad is rijk aan deze essentiële vetzuren. Het is daarom erg belangrijk om dit aan volièrevogels te verstrekken. Aan het eind van dit hoofdstuk wordt daarom aandacht besteed aan het maken van gekiemd zaad.

Teveel vet in de voeding van vogels kan schadelijk zijn. Vet remt namelijk de maagsapafscheiding, waardoor het voedsel lan-

Oestergrit

Sepiaschelp

Gekiemd zaad is rijk aan essentiële vetzuren

Vruchten, fruit en vogelzaden bevatten de nodige koolhydraten en vitamines

Vitamines

Na de groepen bouw- en brandstoffen blijft over de groep van beschermende stoffen. Naast de mineralen, die we ook tot deze groep rekenen, zijn het vooral de vitamines die een essentiële (levensnoodzakelijke) rol spelen bij het gezond blijven van onze vogels. Vitamines maken veelal onderdeel uit van het natuurlijk voedsel. Iedere vitamine heeft bij de lichaamsprocessen in het vogellichaam een eigen specifieke taak. Evenals een tekort kan ook een teveel aan vitamines in de vogelvoeding schadelijk zijn en afwijkingen veroorzaken. De overwaardering die veel liefhebbers voor vitamines hebben en die zich uit in het overdadig gebruik van vitaminepreparaten levert dan ook voor vogels het gevaar op van vitaminevergiftiging. Evenals bij de mineralen is bij het verstrekken van vitamines een goede onderlinge verhouding van belang. De volgende producten zijn onder andere rijk aan één of meerdere vitamines: eidooier, gekiemde zaden, granen, zaden, sojameel, groenten en vruchten.

Wordt vervolgd!

ger in de maag blijft. Dit veroorzaakt een verzadigingsgevoel bij de vogel met het gevolg dat geen ander voedsel meer wordt opgenomen. Tekorten aan levensnoodzakelijke stoffen zullen hier uiteindelijk het gevolg van kunnen zijn. Verstrek dus nooit meer vet dan strikt noodzakelijk is.

Koolhydraten

Naast de vetten zijn het vooral de koolhydraten die dienst doen als energiebron. Die in de voeding van vogels zijn in hoofdzaak van plantaardige oorsprong. De voor de voeding belangrijkste koolhydraten kunnen worden onderscheiden in de volgende groepen: monosacchariden, disacchariden

en polysacchariden. Monosacchariden, zoals glucose en fructose, zijn enkelvoudige suikers, die direct in het vogellichaam kunnen worden opgenomen. Dit geldt niet voor meervoudige suikers als disacchariden en polysacchariden. Meervoudige suikers moeten, alvorens ze in het vogellichaam kunnen worden opgenomen, eerst met behulp van enzymen gesplitst worden tot enkelvoudige suikers. Alle vogels moeten een voldoende hoeveelheid koolhydraten via de voeding binnen krijgen. Zaden, vruchten en groenvoer bevatten deze in voldoende mate en dienen daarom dagelijks verstrekt te worden.

- de mooiste tijd van het jaar, het vogelhoudersspottersseizoen begint weer -

henry

De rijstvogel in avicultuur

© Rik Meerema

Naamgeving

Het was de Zweedse arts, plantkundige, zoöloog, geoloog en grondlegger van de binomiale nomenclatuur, Carl Linnaeus (Carl von Linné, Carolus Linnaeus, 23-05-1707 – 10-01-1778) die in 1758 de Rijstvogel beschreef. Hij beschreef de vogel onder de naam *Loxia oryzivora* en later *Padda oryzivora*. Nog weer later werd de naam gewijzigd in *Lonchura oryzivora*. *Oryzivora* is afkomstig van *Oryza*, wat de geslachtsnaam van rijst is. Blijkbaar was bekend dat de vogels graag rijst eten. Vanzelfsprekend is ook de Nederlandse naam een verwijzing hieraan.

Herkomst

De Rijstvogel is afkomstig van de Indonesische eilanden Java, Bali en Bawean. De Rijstvogel kent een lange geschiedenis als kooi- en voliërevogel. De vogel is door 'vogelliefhebbers' geïntroduceerd op het Indiase subcontinent, China en Japan. Ook zijn er populaties in Maleisië (sinds ca. 1850), Vietnam (sinds ca. 1920), Sri Lanka (sinds ca. 1850) en de Filipijnen (sinds ca.

1920). Daarnaast zijn er populaties in de Verenigde Staten en op een aantal Haïtiaanse eilanden, vooral op het eiland Oahu (sinds ca. 1900). Verder werden Rijstvogels geïntroduceerd in Tanzania, Puerto Rico, Columbia, St Helena, Mauritius, Reunion, Fiji eilanden, de Cocos eilanden en op Christmas Island, voor de Australische westkust. Binnen zijn verspreidingsgebied worden ze vooral in kleine groepen aangetroffen in gebieden met open grasland en landbouwgronden. In het verleden werd de vogel in gebieden van herkomst gezien als plaagdier op rijstvelden. De omvang van de populatie hangt samen met de beschikbaarheid van grote zaden, vooral van gecultiveerde granen. Het aantal Rijstvogels op de Indonesische eilanden is sterk afgenomen. Zozeer zelfs dat de Rijstvogel in het land van herkomst als 'bedreigd' is geclassificeerd. Door alle populaties, buiten zijn oorspronkelijke leefomgeving, is het onwaarschijnlijk dat de Rijstvogel uit zal sterven. Binnen hun oorspronkelijke woongebied is dit gevaar niet ondenkbeeldig.

Wetenschappelijke naam:

Lonchura oryzivora (vroeger *Padda oryzivora*)

Engels: Java Sparrow / Java Finch / Java Rice Sparrow / Java Rice Bird / Paddy bird / Java Temple Bird

Nederlands: Rijstvogel / Glatik / Rijst-diefje

Geluid

Het geluid van de Rijstvogel is een soort musachtig getsjirp, 'chip' of 'tchuk'. Als vogels elkaar roepen, zeker over een afstand, kan dit behoorlijk hard zijn, waarbij er enige variatie in toon en intensiteit in de eenvoudige roep aanwezig is. Ook varieert de roep afhankelijk van de situatie. Van een korte alarmroep tot meer uitgebreid 'gebabbel' in een groepje. Sommige waarnemers beschrijven dat wanneer vogels in grote groepen samenkomen ze een vrij hard en rollend 'krrrrkrrrrkrrrrkrr' laten horen. Er wordt gedacht, dat dit met het bepalen van dominantie binnen de groep te maken heeft. Ook tijdens het vliegen in een groep houden de vogels onderling contact doormiddel van korte eenvoudige klanken 'tek – tuk – tik – tick – tuck'. De zang van de Rijstvogel bestaat uit het aaneenrijgen van deze roep, 'chipchipchipchipchip' of 'tchucktchuktchuk' of 'weee-weee-wee' en worden vaak in een serie voorgedragen.

usel

De

De zang begint meestal langzaam maar wordt geleidelijk sneller tot een continu geratel.

Leefomgeving en leefwijze

Binnen zijn verspreidingsgebied worden ze vooral in kleine groepen aangetroffen in gebieden met open grasland en landbouwgronden. In het verleden werd de vogel gezien als plaagdier op rijstvelden, waar groepen in een korte tijd behoorlijke hoeveelheden pijpend rijst kunnen verorberen. Zaden worden vanaf de grond of direct uit de aar gegeten. Bij dit laatste zit de Rijstvogel op de grasplant. Naast rijst worden ook graszaden en andere zaden maar ook bessen en vruchten gegeten. Zeker als er jongen zijn worden er ook insecten gegeten.

Rijstvogels zijn standvogels die zich binnen een redelijk vast gebied verplaatsen op zoek naar voedselbronnen. Sommige groepen, deze bestaan vaak vooral uit jonge vogels, zullen hun vaste gebieden verlaten op zoek naar nieuwe leefgebieden. Tegen het vallen van de avond zoeken groepjes Rijstvogels elkaar op in hoge bomen of daken van huizen. Hier blijven ze enige tijd zitten en hebben interactie met elkaar, voor ze naar een roestplaats gaan waar gezamenlijk de nacht wordt doorgebracht. Tijdens deze vlucht maakt de groep golvende, zwenkende en draaiende bewegingen, zoals wij die van een groep spreek-

wen kennen. Binnen de groep houden de individuele vogels een min of meer vaste onderlinge afstand.

Als Rijstvogels elkaar ontmoeten, zeker als het partners betreft, zullen de vogels elkaar actief begroeten. Hierbij maken de vogels kopbuigingen in elkaars richting, terwijl ze hun lichaam horizontaal houden. Rijstvogels die elkaar kennen zitten graag dicht tegen elkaar aan terwijl ze met hun snavel elkaars veren glad strijken.

Als het mannetje een vrouwtje het hof maakt, zal deze een lange grashalm of –blad in de snavel nemen als hij het vrouwtje nadert. Als hij het vrouwtje dicht genaderd is, dan zal hij nog met het gras in zijn snavel met zijn kop en staart van links naar rechts gaan. Vaak laat hij hierna het gras vallen om te zingen. Tijdens het zingen gaat hij rechterop staan. Vaak zal hij tijdens het zingen zijn kop richting het vrouwtje bewegen, terwijl hij met open snavel blijft zingen. Als het vrouwtje interesse toont, blijft hij met gestrekte poten staan, maar buigt hij voorover en maakt klikkende geluidjes met zijn snavel. Hierna zal hij nadrukkelijker in haar richting zingen. Het vrouwtje beantwoordt zijn hofmakerij door ook een verticale houding aan te nemen, met gestrekte poten en haar kop te buigen. Ook kan ze in deze houding kleine sprongetjes maken. Als het vrouwtje het aangeeft volgt hierna een paring. Vaak zal het mannetje en soms ook

het vrouwtje na de paring kort roepen. Na een paring zal een koppel vaak met de snavel langs elkaar schuren, snavelsschermen genoemd.

Rijstvogels maken een groot rond of ovaal nest van grassen en andere smalle vezels. Aan een van de zijden wordt een toegang gemaakt. Ook worden holtes in bomen, takken, rotsspleten of door mensen gemaakte constructies gebruikt. Deze holtes worden eerst met grassen en andere vezels tot een passende holte gevuld, waarna deze, evenals bij een vrijstaand nest, met dunne en zachte vezels worden bekleed. Over het algemeen zal het mannetje het merendeel van het grove werk aan de buitenkant doen, terwijl het vrouwtje zich met de binnenkant bemoeit.

Een gemiddeld legsel bestaat uit 4 tot 6 eieren, maar nesten van 3 tot 8 eieren komen voor. De eieren zijn wit en ovaalvormig. Gedurende de dag broeden beide partners. 's Nachts wordt er door het vrouwtje gebroed. De broedduur is 13 tot 14 dagen. Bij grote legfels wordt er vaak al gestart met broeden, voordat het legsel compleet is. Hierdoor komen niet alle jongen gelijktijdig uit. Jonge Rijstvogels zijn naakt, rozerood, met een paar lichte donsveertjes op de rug. Jonge Rijstvogels hebben een eenvoudige snaveltekening, met een enkele boog aan de binnenzijde van de bovensnavel en twee kleine streepjes links en rechts van de keelopening. Jongen worden

gevoerd met (melkrijp) gras- en rijstzaden. Ook worden insecten gevoerd. De jongen verlaten na circa 3 weken het nest, waarna ze nog ongeveer drie weken door de ouders worden gevoerd.

Beschrijving

De Rijstvogel is een forse vogel die, tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart minimaal 15 centimeter lang is. Ondanks dat het een forse vogel is, dient het formaat en de lengte overeen te komen. Met andere woorden het moet harmoniëren. Vanaf de zijkant gezien moeten de borst, buik en onderstaartdekveren in een soepele, vloeiende lijn lopen. Wel heeft de vogel een zeker volume. Vanaf de voorkant gezien heeft de vogel een mooie ronde borst. De ronde kop wordt iets opgericht gedragen. De lijn vanaf de nek, over de rug en de staart dient vrijwel recht te zijn. Rijstvogels zitten over het algemeen vrij rustig op de stok, waarbij het lichaam los van de stok dient te zijn. De bevedering dient strak en zonder fouten te zijn en de vleugels worden strak tegen het lichaam gedragen, waarbij de punten van de vleugel op de stuit sluiten. De poten zijn mooi recht zonder vergroeiingen of verruwingen. Aan iedere poot dienen vier tenen te zitten, waarvan er drie naar voren en één naar achteren wijzen. De tenen hebben een iets gekromde nagel. Beide geslachten zijn gelijk getekend.

De Rijstvogel kent de volgende tekeningonderdelen:

Schedel en teugel

De zwarte schedeltekening loopt vanaf de bovensnavel over het voorhoofd en de schedel tot in de nek, waar deze scherp aftekent met de grijze rug. Vanaf de zijkant van de bovensnavel loopt de zwarte teugel tot aan het oog, waarna deze als een smalle (oog)streep onder het oog door loopt, om achter het oog weer op de zwarte schedeltekening aan te sluiten. De schedel, teugel en oogstreep vormen een geheel. De veervelden zijn strak afgetekend.

Snavelstreep en keelvlak

De zwarte snavelstreep, die aansluit op de teugel, loopt langs de zijkant van de on-

dersnavel en sluit aan de onderzijde van de snavel aan op de keelvlak. Deze loopt vanaf de basis van de ondersnavel tot aan de onderzijde van de keel. De snavelstreep en keelvlak zijn strak afgetekend ten opzichte van de wangvlak en de borst.

Wangvlak en wangstreep

De witte wangvlak loopt vanaf de snavelstreep en de zijkant van de keel over de wang, naar de nek. Aan de bovenkant wordt de wangvlak begrensd door de teugel en de oogstreep. De wangvlak dient aan alle kanten regelmatig gebogen te zijn. De zwarte wangstreep loopt vanaf de onderzijde van de keelvlak langs de onderkant van de wangvlak en sluit aan de achterkant van de wangvlak in de nek aan op het zwart van de schedel. De wangstreep vormt een strak afgetekende afcheiding tussen de wangvlak en de grijze borst.

Borst, buik en onderstaartdekveren

De borst is egaal helder grijs, de overgang naar de buik is strak afgetekend. De

buik heeft een beigebruine kleur met een paarse waas. De buikkleur loopt achter de poten over naar helderwitte aars en onderstaartdekveren.

Rug en vleugels

De rug en vleugeldeveren zijn egaal helder grijs. De handpennen zijn donkergrijs.

Staart

De staart, stuit en bovenstaartdekveren zijn zwart.

Poten

De vleeskleurige poten zijn recht en hebben geen verruwingen of vergroeiingen. Ze bezitten vier tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren wijst. De tenen hebben hoornkleurige, iets gekromde nagels.

Wordt vervolgd!

PANTEX HOLLAND ANIMAL HEALTHCARE **dr. Coutteel**

Because we care for your birds

Aankondiging

Lezing Dr Peter Coutteel in Reusel (NL):

Hoe pakken we de kweek voor 2024 aan?

Zaterdag 14 oktober 2023, 14.00u—17.00u

Entree gratis, vooraf aanmelden verplicht via:
Lezing@pantex-coutteel.com

Meer informatie volgt spoedig via onze Facebook pagina

In samenwerking met:

Grantel BY

www.pantex-coutteel.com

Jeugdlid Hielke

Voor jeugdlid Hielke Andringa (8) zijn parkieten echte acrobaten.

© Louis van Kelckhoven

De Friese Volièrevereniging Drogeham en omstreken, De Woudzangers, zou na die in Urk de grootste vereniging van Nederland zijn. U heeft er in het julinummer van Onze Vogels alles over kunnen lezen.

Op de ook bij liefhebbers en keurmeesters bekende verenigingsshow in Harkema, brengen de op twee na 180 leden van De Woudzangers jaarlijks zo'n 500 vogels bijeen. Hielke Andringa (8) is een van de twee jeugdleden van de Woudzangers.

Jonkersvaart is waar Hielke met zijn ouders Jan en Delia Andringa en broer Marten en zus Sietske woont. Strikt genomen Westerkwartier en dus Groningen, maar ook de plaats waar Groningen, Friesland en Drenthe elkaar zowat raken. Een soort drie provinciën punt.

Nu is 'woud' niet iets wat ons denkend aan Friesland als eerste te binnen schiet. Woudzangers verwijst naar het Nationaal Landschap Noardlike Fryske Wâlden een gebied is van ruim 25.000 hectare groot. Onder-

deel van de Friese Wouden, een streek in het oosten van Friesland. Karakteristiek voor het landschap is de strokenverkaveling met een grote lengte aan elzensingels. Als jonge vogelliefhebber heeft Hielke Andringa een voorkeur voor kromsnavels. Blauwe Catharinaparkieten en roodbuik opaline turquoisines heeft hij op het hok, net als zebra-vinken en Chinese dwergkwartels. „Parkieten hebben mooie kleuren”, verklaart Hielke zijn voorkeur. „Ze zijn beweeglijk, vliegen veel, en klauteren door de kooi.”

Hielkes vader, Jan Andringa, vraagt zijn zoon hoe hij de parkieten ook alweer noemde. „Acrobaten”, herinnert Hielke zich.

Hij is sinds januari van dit jaar jeugdlid van De Woudzangers. Ook om mee te kunnen doen aan de tentoonstelling. Een kleurwedstrijd is spannend, maar eigen gekweekte vogels met zijn eigen ringnummer op de show moet voor de jonge liefhebber uit Jonkersvaart het hoogtepunt op de vogelkalender worden.

„Op de show zijn veel mooie vogels te zien en prijzen te winnen”, legt Hielke uit. „Het is er ook gezellig, met leuke mensen, je kunt er leren wat de goede vogels zijn en met wat geluk valt er wat te ruilen of bij te kopen.”

Zijn vogels verzorgen moet Hielke zelf doen. „Een heel enkele keer moet ik hem bij de les houden”, aldus zijn vader, „maar dat is op deze leeftijd heel gewoon. Kinderen hebben genoeg aan hun hoofd.”

De belangstelling van Hielkes broer Marten (6) voor het vogels houdt nog niet over. Wie 's middags klaar staat om met heit de vogels te voeren, is dochter Sietske (4). Jong als ze is eigenaresse van drie (!)

koppels forpussen, al gaat haar belangstelling op het moment van bezoeken vooral uit naar katten Vlekje. Eenmaal volwassen wacht Vlekje de taak om andere katten van het erf te houden, maar hij zal ook de muizen bij de andere vogels weg moeten houden.

Zoals veel plattelandsbewoners met een volière heeft ook Jan Andringa niet over belangstelling van muizen, ratten en roofvogels voor de liefhebberij van het gezin te klagen. Reden voor Jan om zijn uit damwandprofiel opgetrokken volières 'in beton te gieten'. „Dat gaat ten koste van de natuurlijke aanblik, de beplanting, maar het is óf ongedierte óf vogels.” Lachend: „Dus dan kiezen we toch maar voor de vogels!”

sel

De

De lelspreeuw

Een aparte verschijning!

© Redactie

Een aparte verschijning, deze grijs met wit en zwart getooide spreeuw uit het zuiden en zuidoosten van Afrika. In hun eerste levensjaar en 's winters lijken man en pop als twee druppels water op elkaar, maar... wanneer de mannen in broedconditie raken, krijgen ze diep zwart gekleurde lellen. Boven de snavel krijgen man en pop een gele band. Pas dán zijn de vogels broedrijp en mag je hopen op kweekresultaten.

In de natuur broeden deze spreeuwen in kolonieverband en worden er wel groepen van meer dan veertig koppels aangetroffen die er in de doornige struiken broeden.

Piet Gerrits uit het Duitse Pfalzdorf behaalde de beste resultaten wanneer hij drie of meer koppels in één volièr huisvestte. De vogels broeden in halfopen broedkasten van 25x25x25 cm; de bovenkant moet in principe open geklapt kunnen worden. Als nestmateriaal slepen de vogels conifeer, wilgentakken en berkentakjes het nest in. Lelspreeuwen bouwen omvangrijke nesten waarbij de ingang boven in de nestkast gemaakt wordt en vervolgens naar achteren en naar beneden wordt gemaakt. Je kunt dan eigenlijk

alleen maar van boven bij de jongen komen. De vogels laten nestcontrole toe en ook het ringen gebeurt normaliter zonder problemen.

Er worden vier tot vijf, soms zes, eieren gelegd.

© Shutterstock

sel

De

De originele zebravink

© Klaas Snijder; foto's Henk Vos

De originele zebravink zoals die vandaag de dag nog steeds voorkomt in Australië wordt weer in Nederland gekweekt.

Tijdens de laatstgehouden NK in Zwolle heb ik twee zebravinken in de wedstrijd gehad die nogal wat discussie veroorzaakten. Dat was ook precies de bedoeling. Mijn persoonlijke mening is dat het bijzonder jammer is dat de oorspronkelijk vogels bijna niet meer bij de liefhebbers te vinden zijn. Dit is geen aanklacht tegen al diegenen die met hart en ziel bezig zijn om de standaard te benaderen of wellicht proberen te overtreffen of zelfs te beïnvloeden, ik heb daar zelf jaren aan mee gedaan, maar ik ben wat dat betreft bekeerd. Ieder zijn hobby, zeg maar....

Mijn bedoeling was om het publiek kennis te laten maken met de originele zebravink, zoals je die in Australië tegenkomt. De reacties op Facebook waren enorm. Vaak verdeeld in voor- en tegenstanders van ontwikkelingen in de loop der jaren en daar was het me ook om te doen. Discussie en bewustwording is goed.

Bij inschrijving heb ik contact opgenomen met de KMV en die reageerde enthousiast. Mijn vogels zouden niet als stan-

Koppel Australische zebravinken

daard-zebravink gekeurd worden en aangezien er binnen het vraagprogramma alleen ruimte was in de groep "nieuwe mutaties en kleurslagen" heb ik de wildvorm daar maar ingeschreven. Een beetje lachwekkend natuurlijk.

Op Facebook werd echter wel getwijfeld of de vogels geen bastaarden waren van de Timor, of gewoon kleine zebravinkjes waren. Francis Kriesels die de vogels keurde heeft ook vastgesteld dat dit de echte wildkleur was.

Vlnr: standaard zebravink; originele Australische zebravink; Timor zebravink

Pop Australische zebra vink

Man Australische zebra vink

Uit Duitsland

De oudervogels komen uit Duitsland uit het Max Planck Instituut, een onderzoekcentrum waar met zebra vinken proeven worden gedaan wat betreft hun onderlinge communicatie. Voor een zuiver onderzoek is het absoluut nodig om geen bastaarden te hebben en vogels die uit hun natuurlijke habitat komen. Het instituut heeft dan ook een aantal jaren terug een flink aantal zuivere wildvormen gekregen, iets waar de Australische autoriteiten niet vaak aan meewerken.

Begin 2022 belde Jos Hubers mij op of ik ook zin had om mee te werken aan de opbouw van een stam zebra vinken in Nederland. Jos was deze tegen gekomen toen hij als redacteur van het blad van de Parkieten Sociëteit in het instituut was geweest voor een interview. Op zijn vraag wat ze eigenlijk met hun sur-

plus-vogels deden en bleek dat ze die wegdeden aan liefhebbers vroeg hij of wij ook konden krijgen. Zodoende kregen we 50 exemplaren die terecht kwamen bij Johnny Wierda, Jos Hubers, Aeres Barneveld en bij mij.

Kweek

Het eerste jaar viel iedereen tegen. Zelf had ik 6 jonge vogels op stok en was daarmee koploper. Dit viel ons flink tegen. Ook dit jaar houdt het bepaald niet over. Een stam opbouwen is dan ook nog lang niet gerealiseerd. Toch ben ik vast van plan om in Zwolle weer een aantal exemplaren te showen. Ik vraag me echter wel af of deze zebra vinken niet beter af zijn bij de Australische prachtvinken. Ik denk dat ze daar beter tot hun recht komen dan naast de standaardvogels. We zien wel hoe dat zal lopen.

VOLIEREBOUW SAMAN
M. 06-51145525
INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL | WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

Voor al uw vogelbenodigdheden
WIM VAN DE LUSTGRAAF
www.wimvandelustgraaf.nl

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over onze vogels ! Het tijdschrift dat U maandelijks ontvangt en tevens digitaal kan lezen op pc, gsm, tablet.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 41 via een Europese overschrijving bij de KBC bank.
IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB t.a.v. KBOF - Vergelyen Paul, Dendermondsesteenweg 110 D te BE 9290 Overmere.

Inschrijvingen en inlichtingen bij Achten Paul, Everslaarstraat 78, BE 9180 Lokeren, België.
E-mail: ledenadministratie@kbof.be
Via onze website: <http://www.kbof.be> kan U gratis een proefnummer inzien !

GENDIKA
LABORATORIUM VOOR GENETISCH ONDERZOEK

Vogels Duiven Dieren

Al meer dan 20 jaar gespecialiseerd in DNA onderzoek

Geslacht Ziekte Verwantschap Soorten

Voor informatie bel (+31) 0598-619343 of ga naar www.gendika.com

De

se

ose!

De /

Planten voor in de volière

© Henk Branje

In de tuinen van Harrie Pierik in Zwolle heb ik een rondleiding gehad en kwam er onder de indruk van de planten in de tuin. Het leek wel een tropische bos. Harrie heeft ook verschillende volières in de tuin, prachtig ingebed in de weelderig groene omgeving. Wat mij bijzonder opviel was dat het leek of de volières waren ingericht met oerwoudplanten. Het leek alsof je een inkijkje had in 'Burger's bush. Een prachtige ambiance voor de erin rond vliegende vogels. En ook voor de liefhebber zelf.

Ondergetekende heeft toen een lijstje van namen van planten gekregen welke in principe winterhard zijn, meestal groenblijvend in de winter en bovendien te koop in onze Nederlandse tuincentra. Maar het belangrijkste: ze hebben een prachtige uitstraling in een volière. Toen ik m'n eigen volières ging inrichten ben ik met genoemd lijstje naar een tuincentrum gegaan en daar m'n inkopen gedaan.

De vijg (*ficus carica*)

De gewone vijg is een winterharde plant die weliswaar z'n bladeren laat vallen. In april/mei komen de bladeren en tot oktober kun je genieten van z'n prachtig gevormde bladeren. De gewone vijg is geschikt voor met name een grotere volière. Voor kleinere verblijven zijn er ook kleinere rassen beschikbaar. De vijg kan met weinig

ruimte uit de voeten. In een zonnige volière kan de vijg vruchten maken. Staat de plant in de schaduw dan zal ze wat grotere bladeren maken; je hoeft dan echter niet op vruchten te rekenen.

Chinese waaierpalm (*trachycarpus wagneri/fortuneae*)

Palmbomen worden vaak geassocieerd met de tropen. Soorten uit het geslacht *Trachycarpus* kunnen echter vorst verdragen. De palm kan temperaturen tot minus 17 graden Celsius verdragen. De *T.fortunae* is wat zwaarder dan de *T.wagneri* welke wat compacter van vorm is met een wat 'netter' blad.

De Chinese waaierpalm komt uit China. De plant is winterhard ook al lijkt het een tropische palm te zijn!

Het is een oersterke, snel groeiende plant die in alle maten leverbaar is en volop te koop in wat grotere winkelcentra. De vezelige bast levert volop 'nestmateriaal' voor de volière bewoners. De vezels lijken erg veel op kokos. Succes verzekerd! Kan ook zonder problemen in een overdekte volière worden geplant mits hij af en toe water krijgt (niet te veel).

Deze planten houden van zon – half schaduw en kunnen wel meer dan 10 meter hoog worden!

Hemelse bamboe (*Nandina domestica*)

Ofschoon deze plant in het Nederlands

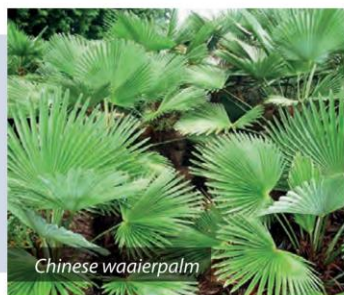

Inkijkje

bamboe wordt genoemd behoort ze niet tot de bamboe-familie, maar is het een berberisachtige plant.

Er zijn compactere en grotere cultuurvarianten. *Nandina* kan tot twee meter hoog worden.

Hemelse bamboe heeft een bamboeachtig blad. Jong blad is roodachtig of kopergeel gekleurd; er worden (in juni-augustus) witte bloemetjes gevormd en rode bessen.

Chinese waaierpalm

Vingerplant

Mahoniestruik

Deze bessen blijven ook in de zomer nog aan de plant hangen en worden niet door de vogels gegeten. In de winter is de hemelse bamboe een erg decoratieve plant die haar groen behoudt.

Met water geven moet je opletten; de plant houdt toch van te veel noch van te weinig water. In een pot loop je eerder kans dat de plant uitdroogt of te nat wordt! Wil je de plant na aanschaf in een pot laten staan, verpot ze dan meteen naar een groter exemplaar.

De plant staat het liefst op een zonnige of halfbeschaduwde plaats.

Mexicaanse sinaasappelboom (Choisya)

Heet sinaasappelboom maar heeft niets met sinaasappels te maken. Er zijn verschillende cultuurvarianten. Kan zo'n anderhalve meter hoog worden na 'n aantal jaren. De Choisya ternata sundance heeft heerlijk geurende bloemen (amandel) en is lichtgroen en geelbladig. Bijzonder decoratief dus! De bloeitijd valt in de maanden mei en juni. Vlinders, bijen en hommels vinden de heester onweerstaanbaar.

De plant kan menshoog worden en is winterhard en wintergroen.

De ternata white dazzler heeft donker groene blaadjes en is eveneens wintergroen.

Direct na de bloei kan deze plant teruggesnoeid worden (indien je dat wil). Halverwege juni komen de eerste bloemen; de bloei kan doorgaan tot in september, tenminste bij een lange en warme zomer.

Vingerplant (Fatsia japonica)

De vingerplant is, zoals de latijnse naam al aangeeft, uit Japan. Fatsia is oud-Japans voor '8' en duidt op de achtlobbige bladen.

Deze plant ziet er erg decoratief uit met z'n grote donkergroene diep ingesneden bladeren. Hij groeit best snel; begin je met een plant van 80 cm hoog, dan is die binnen drie jaar twee keer zo hoog geworden.

De fatsia is wintergroen en niet vorstgevoelig. Hij houdt van halfschaduw. Hoe zonniger, des te kleiner de bladeren.

Wil je de plant goed 'vol' houden, dan kun je hem in de lente flink terug snoeien waarna hij weer zal uitlopen. De zwarte bessen worden graag door vogels gegeten.

Klimop

Kan goed tegen 'n muurtje worden geplant. Wel moet je oppassen met kieren, kozijnen en dakgoten. De klimop is een onverbiddelijke indringer en dringt binnen de kortste keren in kieren, scheuren en gaten. Klimop is een goede 'isolator' in een vlucht en tegen een muur kan hij geen kwaad.

Klimop kan ook goed door een struik heen groeien, mits deze wat sterker is tenminste. De bloei lokt insecten terwijl de bessen erg begeerd zijn door vogels. Bekend zijn de houtduiven die half dronken door de klimop scharrelen....

Er zijn allerlei soorten klimop: bont, geel, groen.

Buxus

De schade die de buxusmot heeft aangericht onder de buxushagen is in heel Nederland te zien. Toch hoeft het geen probleem te zijn om buxus in volières aan te planten. Tenminste wanneer je er vogels in hebt zitten die onder andere insecten op hun menu hebben staan. De vogels zullen de mot geen enkele kans geven en de buxus in de volière zal uitstekend gedijen.

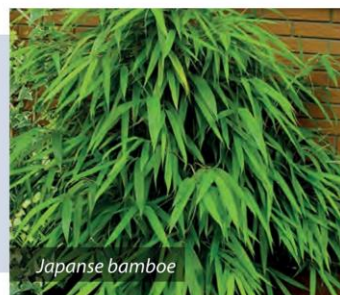
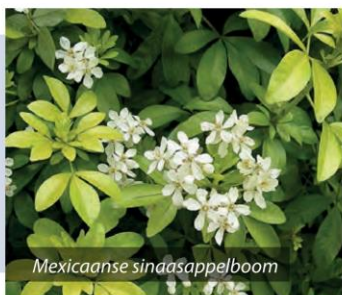

Taxus

Giftige plant, maar vogels eten er in principe niet van. Niet te droog en niet te nat. De taxus is wintergroen.

Mahoniestruik (Mahonia)

Deze plant kan twee tot drie meter hoog worden. Nadeel zijn de enorme stekels. Mahonia heeft hulstachtig blad met heerlijk geurende gele bloemkransen in de winter. De blauwe tot blauwzwarte bessen zijn eetbaar. Mahonia trekt insecten aan hetgeen natuurlijk prima is voor de insecten etende volièrebewoners. De Mahonia blijft groen in de winter en is goed winterhard (afhankelijk van de soort tot minus 20 graden Celsius). Wil je de plant bijsnoeien, dan moet je dit onmiddellijk na de bloei doen. Standplaats halfschaduw, schaduw of volle

Hemelse bamboe

Vleesbes

Tuingezicht

Kwartjesblad

Niet woekerende bamboe

Blad Chinese waaierpalm

zon.

Ook deze sierheester oogt exotisch en past prima in een hogere volière, want hij kan tot drie meter hoog worden. Er zijn verschillende varianten: de Mahonia japonica, media, softcares (zacht blad).

Bamboe (Fargesia rufa)

Er zijn hoge en lage exemplaren; de plant heeft appelgroene afhangende bladeren en een bossige groei. Ook in de winter behoudt de plant haar frisse groen kleur. Fargesia is een middelgrote bamboesoort die niet te veel woekert. In tien tot twintig jaar tijds kan de plant zo'n drie meter breed worden; het is dus een goede groeier. De plant dijt weliswaar uit, maar de wortelstructuur van de wortel is veel anders dan die van de woekerende bamboesoorten, zodat ze niet opeens ergens anders in de volière tevoorschijn komt.

Hoogte tot 3 meter. De Fargesia is goed winterhard.

Pseudosasa Japonica

Woekert veel meer en heeft een groter blad. Past bijvoorbeeld prima in een grote volière met fazanten. Wanneer je rizoom begrenzers inzet die je 70 cm diep ingraaft en iets boven de grond laat uit steken kun je het woekeren prima in de hand houden.

Kwartjesblad (Aspedistra elatior)

Deze plant heeft lange spatelvormige bladen die je ooit in boeketten aantreft. Het blad is vrij groot hetgeen als nadeel heeft dat de vogels er vaak hun ontlasting op laten vallen. Overigens is die ontlasting gemakkelijk te verwijderen met wat sproeiwerk en een sponsje. Kwartjesblad staat graag op schaduwrijke plaatsen en kan goed tegen droogte. Ze is winterhard en

blijft het hele jaar groen.

Varen

Een varen is heel decoratief, maar in een volière zal deze plant het vaak erg moeilijk hebben. De vogels zitten er graag in te rommelen waardoor de varen nogal wat te lijden heeft. Vaak is de omgeving van de varen onvoldoende vochtig te houden waardoor de plant het erg moeilijk zal hebben zich te handhaven.

Vlier

Bekende struik die prachtig tot uiting kan komen in grotere volières. De bloesem trekt insecten aan en de bessen worden graag door de vogels gegeten. Wanneer ze ze elk jaar bijknipt zullen ze minder bloeien.

Vleesbes (Sarcococa humilis)

In Nederland ook wel vleesbes genoemd. Wintergroene kleine heester met een laagblijvende, bossige en compacte vorm. Bloeit van december tot maart met kleine zoet geurende roomwitte bloemen. Daarna komen er zwarte bessen aan de plant. Na tien jaar is hij zo'n 80 cm hoog. Het is een ideale groenblijvende bodembedekker voor in de diepe schaduw. Aanbevolen per m2: drie stuks.

Wil je je een echt beeld vormen van de genoemde soorten, dan moet je echt naar een tuincentrum en daar kijken hoe ze er 'in het echt' uitzien.

osel

De

Aanbeveling keuren bij kunstlicht

© Antoon Tjihuis

Op pagina 75 van het Bondsvademecum NBvV (versie 2021-2) was onderstaande beschrijving te vinden, vastgesteld bij besluit van de Bondsraad op 26 november 2011.

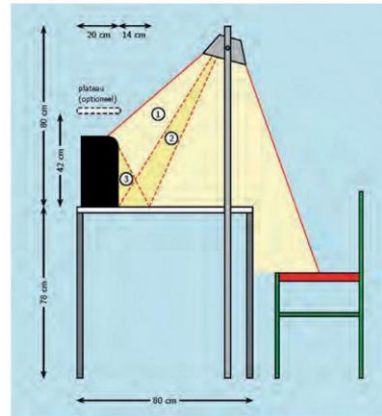
Ten einde de keuring zo optimaal mogelijk te laten geschieden, dient de kunstlichtopstelling aan navolgende eisen te voldoen.

1. Lampen met kleurnummer 965 Graphica. Dit is een door Philips ontwikkelde lamp voor het beoordelen van foto's en proefdrukken in de grafische industrie.
2. Lichtinstallaties die het licht van achter de keurmeester in de kooi laat schijnen.
3. Gebruik van twee lampen in een trogarmatuur, met wit gespoten reflector. Om hinderlijk knipperen te voorkomen dient dit armatuur voorzien te zijn van een elektronisch voorschakelapparaat (EVSA).
4. Alle in gebruik zijnde kunstlichtopstellingen dienen gelijk te zijn qua verlichting.
5. Verder wordt aanbevolen om de keurverlichting aan te sluiten middels gebruik van een 30 milliampère aardlekschakelaar en geaarde wandcontactdozen.

Ook bevatte deze pagina twee figuren, waarvan die met de dwarsdoorsnede in aangepaste versie te vinden is op de volgende pagina. De nieuwe figuur laat ook de gang van het licht zien. Het kleurnummer is opgebouwd uit twee kentallen die samen de kwaliteit van een lichtbron beschrijven.

- De kleurweergave index (color rendering index, CRI) is het percentage van het zichtbare licht dat met voldoende sterkte wordt uitgestraald om de betreffende kleur op een belicht object (in ons geval de te beoordelen vogel) te kunnen waarnemen. Het eerste cijfer van het kleurnummer komt overeen met het eerste cijfer van dit percentage; een 9 staat dus voor een CRI tussen de 90 en 99. De aanbevolen Philips 965 Graphica heeft een CRI van 97.
- De kleurtemperatuur duidt de gemiddelde kleur van het uitgestraalde licht aan, uitgedrukt in graden Kelvin; hierbij geldt hoe hoger hoe helderder, blauwer. De laatste twee cijfers van het kleurnummer komen overeen met de eerste twee cijfers van de kleurtemperatuur, dus in dit geval 6500o K, daglicht.

Nu doet zich het probleem voor dat in de Europese Unie vanaf 24 augustus 2023 geen TL lampen (T5 en T8) meer mogen worden gefabriceerd of ingevoerd. Als vervanger worden de zogenaamde LED TL lampen aanbevolen. Deze worden meestal geleverd met een vervangende starter voor een conventioneel armatuur. Een

Dwarsdoorsnede van een keurinstallatie met aanbevolen afmetingen en een indruk van de gang van het licht. Let daarbij ook op het oppervlak van de tafel net voor de universeelkooi. De kleur daarvan heeft invloed op de waargenomen kleur van de te beoordelen vogel en dient bij voorkeur wit of lichtgrijs te zijn.

armatuur met een elektronisch VSA kan eenvoudig worden omgebouwd.

De moeilijkheid is echter dat betaalbare LED TL lampen kleurnummer 865 hebben, met een kleurweergave index tussen de 80 en 82. Dit is onvoldoende om met name kleuren in het violet, donkerblauw en rood goed te kunnen beoordelen. Zelfs een diep gele vogel ziet er onder dit licht anders uit. Voor de al genoemde grafische industrie wordt aanbevolen: een kleurweergave index hoger dan 90 en een kleurtemperatuur van tenminste 5000o K. Technisch is er geen probleem; LED TL lampen met een lichtkwaliteit die vergelijkbaar is aan die van de 965 Graphica zijn momenteel al wel leverbaar, maar zullen voor de meeste afdelingen nog onbetaalbaar zijn.

Daarom beveelt de KMV aan om voorlopig de bestaande keurinstallaties te blijven gebruiken en, als u er nog aan kunt komen, enkele reservelampen in te slaan. Als de 965 Graphica niet meer leverbaar is kunt u daarvoor eventueel ook de "gewone" 965 kiezen, met een iets lagere kleurweergave index. Verder is het op dit moment niet meer nodig om conventionele armaturen met een "gewoon" VSA te vervangen door "hoogfrequent" armaturen met een elektronisch VSA. Beide zijn geschikt om straks te gebruiken met LED TL lampen.

Observeren

Een mooi facet van de vogelhobby.

© Jos van Himbergen

We schrijven 8 maart 2023. Ik kijk naar buiten en zie grote vlokken sneeuw het Brabantse landschap met een wit tapijt bedekken. Een vreemde constatering als je bedenkt, dat we nauwelijks een witte winterperiode hebben gehad. Met het witte landschap op mijn netvlies en een kop koffie binnen handbereik, begint het onderwerp voor dit artikel vorm te krijgen: Observeren.

Wanneer de sneeuw verdwenen is en het zonnetje gaat schijnen, verandert de natuur in korte tijd. Met het lengen van de dagen, de regen en de kracht van de zon, krijgt de natuur weer haar mooie groene kleuren terug. Een ideale omgeving voor vogels om een nestje te bouwen en te zorgen voor nageslacht. Ook de geitjes in de wei krijgen de kriebels wanneer het voorjaar zich aandient. In de wei staat een stelling waar de geiten naar hartenlust op kunnen klimmen. Wanneer je dit observeert, bemerk je dat er bij geiten een rangorde is.

Het machtspelletje, welke geit uiteindelijk op het hoogste deel van het klimrek mag staan, kun je herhaaldelijk aanschouwen. Met een bokkende beweging wordt het ene geitje vriendelijk doch dringend verzocht de oploopp plank te verlaten. Het observeren van dit zich steeds herhalend ritueel is een genot om naar te kijken. Je bent

getuige van het natuurlijke gedrag van de geitjes en vergeet eventjes al hetgeen waar we ons elke dag druk om maken.

Natuurlijk gedrag

In onze vogelhobby kunnen we ook het natuurlijke gedrag aanschouwen en even de bekommelingen van alle dag vergeten. Als kweker van Gouldamadines kan ik genieten wanneer de jonge Goulds samen in een vluchtje verder uitgroeien tot prachtig gekleurde vogels. Elke twee uur ben je getuige van een zich herhalend ritueel. De kropjes zijn leeg en de jonge Goulds gaan met z'n allen naar het voerbakje op de bodem van het vluchtje om de krop te vullen met vooral zetmeelrijke zaadjes. Het samen voedsel opnemen in een groep is niet enkel het voorzien in de voedingsbehoefte, maar ook een sociaal gebeuren waarbij vogels met elkaar opgroeien en van elkaar leren. Om de beurt nemen ze ook een beetje water op uit het drinkgootje, om vervolgens genoegzaam op stok te verpozen totdat de krop weer leeg is en het ritueel zich herhaalt.

Het observeren van onze vogels heeft niet alleen een ontspannende uitwerking, maar is ook noodzakelijk om tot een kweekresultaat te komen. Dat begint al met de aanschaf van de vogels. Waar komen de vogels oorspronkelijk vandaan. Het oorspronkelijke biotoop (natuurlijke

leefomgeving) geeft ons aanwijzingen hoe we de vogels moeten verzorgen. Zijn het van oorsprong zaadeters dan moeten we natuurlijk als basis in het dagrantsoen een goede zaadmengeling verstrekken. Komen de vogels oorspronkelijk uit een vochtig gebied (tropisch regenwoud) of uit een warm, maar doorgaans droog gebied, dan geeft dit al een aanwijzing of we wat meer of juist weinig vochtrijk voer (denk aan kiemzaad of fruit) mogen bijgeven.

Verschillende biotopen

Gouldamadines bijvoorbeeld komen van oorsprong uit het Noordwesten van Australië waar het doorgaans warm en droog is. Door het gebrek aan direct beschikbaar water in de droge periode, hebben de Goulds het vermogen om het beschikbare vocht voor langere tijd in het lichaam vast te houden en te overleven. Juist na de regenperiode komt de natuur tot leven en is er meer voedsel in de vorm van halfrijpe zaden beschikbaar en natuurlijk niet te vergeten het water in plassen en beken. Van Gouldamadines is bekend dat ze over enige afstand trekken naar gebieden waar water, en daarmee ook voedsel, voorhanden is om zich te kunnen voortplanten.

Papegaaiamadines daarentegen komen oorspronkelijk uit gebieden van de Indonesische Archipel en leven aan de randen van/of in het tropisch regenwoud waar het doorgaans warm én vochtig is. Hierdoor hebben ze het hele jaar door meer keuze uit (vochtige) voedselbronnen, nestgelegenheid en een ideale omgevingstemperatuur. Dat willen zeggen minder grote verschillen tussen dag- en nachttemperatuur.

Observer je vogels

Bij de verzorging van onze vogels kunnen we dus ons voordeel doen met de kennis van het vogelleven in de natuur. Ondanks

Gouldamadines bij de voerbak

onze goede voorbereiding kunnen onze vogels toch ongewenst gedrag vertonen. Daarom is het observeren een wezenlijk onderdeel van de verzorging.

Dus niet alleen voer in de vogelruimte plaatsen, maar vervolgens ook observeren wie het eerst op de voerbak zit. Houd ook de conditie van je vogelbestand in de gaten. Zitten de vogels met een mooi gesloten verenpak op stok of zitten ze de hele dag met de kop-in-de-veren; kijken ze met mooie ronde ogen of hebben ze maar kleine, half dichtgeknepen en vochtige/natte ogen; is de ontlasting consistent of gaat de vogel dun af en is er een afwijkende kleur. Met observeren kunnen we de conditie van de vogels in de gaten houden.

Voorbeeld uit de praktijk

Al langere tijd geleden bracht ik een bezoek aan een kweker van ara's. Allemaal gehuisvest in een buitenvlucht van ruim 5 meter en een binnenhok (droog en tochtvrij). De binnenhokken waren mooi wit gekalkt en in de buitenvlucht hingen diverse takken, waaraan de ara's hun knaagbehoefte konden botvieren. In elke buitenvlucht lag ook een groot blok houtskool.

Na de derde kooi te hebben bezichtigd, maakte ik de opmerking: "Waarom ligt er in elke buitenvlucht een houtskoolblok op de grond?" De vogelliefhebber antwoordde: "Dat is de natuur toch ook!"

Natuurlijk had de vogelliefhebber gelijk. In de natuur komt houtskool voor en wordt door de vogels opgenomen. Houtskool in de natuur kan ontstaan door natuurlijke krachten, zoals een blikseminslag waardoor brand ontstaat. Anderzijds is bekend, dat de plaatselijke bevolking met opzet

een stuk bosgebied in brand steekt om het land in cultuur te brengen voor de voedselvoorziening.

In het tropisch regenwoud van Zuid-Amerika, het leefgebied van de ara's, zoeken deze doorgaans in een gebied van circa 5 km² allerhande voedsel. Het zijn met name de jonge ara's die nog moeten ondervinden (leren) welk voedsel eetbaar en voedzaam is en welk voedsel minder geschikt is. Hierdoor krijgen de ara's ook minder goede stoffen in het verteringskanaal. Ook wel anti-nutritionele factoren genoemd. Om zich van deze "gifstoffen" te ontdoen, nemen ara's in het wild onder andere houtskool op en eten ze ook klei van de wanden van de drooggevalen rivierbeddingen in de ochtend- en avonduren.

Op het eerste gezicht zou je veronderstellen, dat ara's in gevangenschap ook behoefte hebben aan houtskool. Toch is dit niet juist. Houtskool absorbeert namelijk niet alleen "gifstoffen" in het verteringskanaal, maar ook vitaminen. Dit zijn levensnoodzakelijke voedingsstoffen, die in kleine hoeveelheid onmisbaar zijn. Door de inname van de houtskool kunnen de vitaminen door de houtskool worden geabsorbeerd en ongebruikt het lichaam via de ontlasting verlaten, waardoor een vitaminengebrek kan ontstaan.

Ara's in avicultuur krijgen voeding welke geen anti-nutritionele stoffen bevat. Dus het argument om houtskool naar believen in de vorm van een houtskoolblok ter beschikking te stellen is dan ook niet nodig. In de humane voeding slikken mensen toch ook niet dagelijks houtskooltabletjes (no-

rit) om een niet-bestaande spijsverteringsstoornis (diarree) te voorkomen. Alleen als je echt diarree hebt, kan het raadzaam zijn om houtskooltabletjes in te nemen om de darmen tot rust te laten komen en eventueel in overleg met een arts de oorzaak te achterhalen.

Ingrijpen bij afwijkend gedrag

Bovenstaande betoog heb ik niet aan de vogelkweker verteld, totdat we bij de laatste vogelvlucht stonden. Observeren! Ik keek door het venster van het binnenhok en zag op het einde van de buitenvlucht een koppel twenty-eight parkieten zitten. De mooie wit gekalkte wanden van het binnenhok waren besmeurd met grote lange zwarte vegen. Normaal gesproken heeft een twenty-eight (zaadeter) een vaste ontlasting. Deze vogels hadden zichtbaar een probleem.

Om de kweker te confronteren met het probleem vroeg ik hem of er lori's in de vlucht zaten. "Nee" zei hij: "Kijk daarachter op de takken zit een koppel "twenty-eights." Waarop ik antwoordde: "Hier heb je blijikbaar een probleem. Het zaad komt zeker maar half verteerd met de ontlasting?" Dit werd bevestigend door hem beantwoord. Ik vertelde hem dat de oorzaak van het probleem in de buitenvlucht op de grond lag: het houtskoolblok! Kennelijk had dit koppel parkieten afwijkend gedrag vertoond door niet aan de takken te knagen, maar dagelijks te zondigen aan het houtskoolblok.

De houtskool bindt het vocht in de darmen en het zaad heeft onvoldoende tijd om verteerd te worden, waardoor het half verteerd het vogellichaam verliet. De zwarte kleur van de ontlasting was hierdoor ook verklaarbaar. In de andere vluchten was geen zichtbaar probleem. Door het afwijkend gedrag van het koppel twenty-eights was de oplossing simpel: "Verwijder het houtskoolblok en de vertering verloopt weer normaal." Aldus geschiedde.

Observeren is een belangrijk facet van onze hobby. Het is een genot om het gedrag van vogels te bestuderen. Anderzijds kan het observeren ons behoeden voor afwijkend gedrag, dat we juist willen voorkomen.

sel

De

Kweek met Afrikaanse baardmannetjes

© Jan Lemmen

De Afrikaanse baardmannetjes (*Sporopipes squamifrons*) heb ik aangekocht in 2021. Alle vogels waren DNA geseekt; het waren meer popjes dan mannetjes en, aan het verenkleed te zien, oudere en jongere vogels. De jonge vogels waren meer grijs/wit dan de oudere vogels welke meer wit aan de buikzijde lieten zien.

In maart werden de vogels per koppel in buitenvluchtjes geplaatst. Deze volièrtes zijn ongeveer twee meter diep bij één meter breed en geheel overdekt zodat de vogels altijd droog gehuisvest zijn. Op de eerste avond was er al nestbouw te zien want er werd al geslept met witte kokosvezel, sisal en watjes of kleine donsveertjes. Het beste voldoen veertjes omdat de vogels met watjes het hele nest vol stouwen en de eitjes bedolven raken; met veertjes heb je dat probleem niet.

De eerste bouwsels waren echter slechts slaapnesten; de echte nestjes kwamen later.

Per vlucht werden drie tot vier nestjes gebouwen. Slechts eentje wordt netjes afgewerkt met een mooi rond invlieggat. Door twee koppels werden eitjes gelegd; bij de andere koppels gebeurde niets. Ik heb toen even gekeken bij welke vogels geen broedacti-

viteit te zien was: het waren de jongere vogels. Die koppels heb ik vervolgens weer in huis gehaald en vervangen door andere koppels. Nu lukte het wel met de nestbouw en het leggen van eitjes. Na twaalf dagen kwamen de eitjes uit.

De eerste dagen wordt uitsluitend door het popje gevoerd en wel pinkies en buffalowormpjes! Na zo'n dag of vier mag de man ook meevoeren. Wanneer ze zo'n zeven dagen oud zijn worden ze geringsd met 2.5 mm vaste voertrijng; de vogels doen daar niet moeilijk over. Na ongeveer 18 dagen vliegen de jongen uit; ze kunnen dan nog bij de ouders blijven tot er weer nieuwe jongen zijn. Het volgende nest is weer snel op een andere plaats gemaakt en na enkele dagen wordt het eerste eitje al weer gelegd.

De jongen gebruiken het oude nest als slaappleats voor de nacht. In de warme periode van juli heb ik een nestje van vier verloren. Dat komt omdat de pop op de jongen gaat zitten wanneer het warm wordt. De jongen hangen dan met de kopjes uit het nest, maar na twee dagen hitte gaven ze toch de geest.

Baardmannetjes zijn leuke kleine vogeltjes, grijs/wit en een mooie schubtekening op het hoofd. In de winter haal ik ze wel naar binnen in geval ze niet tegen onze kou kunnen.

Nog een bijzonderheid is dat de pop meestal een veertje mee te-

sel

De

rug neemt naar het nest wanneer ze er even van af is geweest. De vogeltjes zitten in een wat duurdere prijsklasse.

Nooit te oud om te leren

Eén koppel had drie jongen uitvliegen en er werden weer vijf jongen geboren. De andere dag de jongen uitgevangen en binnen gezet. Na twee dagen even gekeken hoe het met de nieuwe jongen was: ze waren allemaal dood. Dacht al dat het wel ten gevolge van het hete weer gebeurd was. Na veertien dagen was er nog steeds geen nieuwe nestbouw te zien. Ze zullen wel niets meer doen deze zomer.

Daarom de vogels maar uitgevangen en dan naar binnen; de ringnummers genoteerd. Maar tot mijn verbazing was een van de ringnummers een vogeltje van 2022. Dat kon dus niet. Ik had in plaats van de drie jongen er maar 2 en de pop (2021) uitgevangen. Het verschil met donker weer was niet goed te zien (bruine of paarse ring). Had me dus goed verkeken. Zoals ik al eerder schreef voert de pop de eerste dagen alleen; daardoor waren de jongen dus dood gegaan. Jammer, maar het was niet anders.

Baardmannetje, © Jan Lemmen

sel

Succes met vrije vogels!

© Albert Zomer

In de Flevopolder ligt het pittoreske plaatsje Ens. Uiteraard met een eigen vereniging en eentje die werk maakt van haar show om zodoende bezoekers te lokken. Hoewel de leeftijden van de leden stijgende zijn, weet men toch vol enthousiasme iets te produceren waarvoor bezoekers even de tijd nemen om het te bekijken.

In één van de lokalen wordt alles donker gemaakt door zwart doek/plastic. Midden in de zaal staat een net afgedekte tafel die vol in het licht staat, met daarop voer en water. Rondom en

boven de tafel takken, groen en planten. De vogels variërend van kanarie, tot grasparkiet, van zebra-vink en gouldamadine tot blauwfazantje vliegen vrij rond, maar ze blijven in het licht. De bezoeker kan deze donkere ruimte in lopen en blijft op afstand in de open ruimte staan of gaat er lekker bij zitten en heeft dus geen gaas of tralies om doorheen te kijken. De geur van zwarte grond, groen, een aangename warmte en de rust met alleen het geluid van de prachtige vogels geven een relaxt gevoel.

Deze ruimte is tevens reden voor bezoekers uit de omgeving om naar de tentoonstelling te komen. Een geweldig initiatief, wel wat werk maar dan heb je ook wat om van te genieten en de vogels die storen zich niet aan de bezoekers, voor hen zijn de kijkers er helemaal niet.

Een idee voor u?

De

Medische zorgen na de kweek en tijdens de rui

© Dr. Peter Coutteel, dierenarts voor vogels

Voor menig vogelliefhebber is de kweek een periode waar met veel verwachting naar uitgekeken wordt. Ook voor de vogels is dit een zeer intensieve tijd waarbij er best veel van hen gevraagd wordt. De dagen zijn bijna twee keer zo lang als in de winter en er staat voor de kweekvogels veel werk op het programma. Na de nestbouw en het leggen van bevruchte eieren komt het grootbrengen van jongen en dat is een full time job.

Een aangepaste en stressvrije huisvesting die rekening houdt met hygiëne, temperatuur, verlichting, verluchting én een goede voeding zijn uiteraard van levensbelang tijdens deze periode. Onze kennis hiervan is de laatste jaren flink geëvolueerd. Ook wat voeding betreft is er intussen een ruime keuze beschikbaar voor de verschillende vogelsoorten. We merken de laatste tijd op dat de aankoop van heel wat zaadmengelingen, insecten en zacht voeders flink duurder is geworden. Toch mag men niet bezuinigen op een goede voeding.

De rui periode

Na een succesvolle kweek volgt de ruiperiode waarbij er veel energie gaat naar de opbouw van een compleet nieuw veren-

pak. Het proces van ruien is ongelooflijk energieverblindend. Hiervoor worden onder andere grote kalkreserves aan het skelet onttrokken en is er een verhoogde behoefte aan essentiële aminozuren. Het aanbieden van een juiste eiwitbron is belangrijk.

Tijdens de inspannende broedperiode en tijdens de trekijd vindt de rui niet plaats. De winter met voedselschaarste is ook ongeschikt. Daarom ruien de meeste vogels in de nazomer in de maanden juli en augustus, dus tussen broedtijd en originele trekijd.

In de ruiperiode wordt niet of weinig gezongen en vallen vogels minder op. Het is een te respecteren rustperiode waarbij de vogels onopvallend willen zijn en tijd willen vinden om voldoende geschikt voedsel op te nemen voor de opbouw van het nieuwe verenkleed. Er is dan ook grote behoefte aan heel wat mineralen en oligo-elementen om bijvoorbeeld de juiste kleurexpressie te garanderen (Vit-AZ-min). Verkleuringen kunnen ontstaan bij bepaalde tekorten en leverproblemen (zie foto 2).

Een complete rui bij volwassen vogels betreft meestal 3.000 tot 5.000 veren. Bij gro-

tere vogels duurt de rui wat langer dan bij kleinere. Alle veren samen maken vijftien tot twintig procent uit van het totale gewicht van een vogel en dat is best veel. Om dit op te bouwen is veel energie nodig. Zo kosten veren per gram ongeveer 220 kcal. Een minder goed pak veren betekent al snel dat er meer energie nodig is om de lichaamstemperatuur in de winter op peil te houden. Belangrijk om weten is dat vogels een hoge lichaamstemperatuur hebben van ca 41°C.

Het grootste probleem bij de kweek van kanaries en Europese vogels is momenteel de latente aanwezigheid van coccidiose en atoxoplasmose. Secundair komen daar vaak virale infecties bij, zoals circovirus (black spot) of schimmelinfecties zoals megabacteriën in de maag (macrorabdus ornithogaster).

Wat is nu eigenlijk coccidiose?

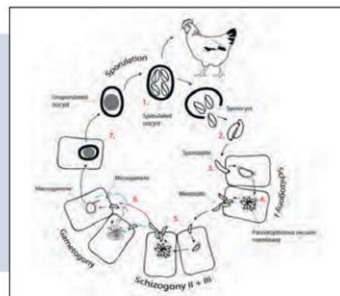
Coccidiose is een besmettelijke ziekte veroorzaakt door protozoa, dit zijn microscopisch kleine eencellige parasieten. Er zijn verschillende ondersoorten die per diersoort en zelfs per vogelsoort kunnen verschillen. Bij kanaries spreken we van *Iso-spora canaria*.

Foute rui bij jonge kanarie wegens deficiënties in de voeding.
© Dr. Peter Coutteel

Verkleuringen door leverproblemen bij een agapornis. © Edith Serneels

De cyclus van coccidiose duurt 7 dagen en vindt plaats in de darmwandcellen. Hierdoor barsten veel cellen open en ontstaan soms bloedingen. © FAAST, Canada

De ontwikkeling vindt plaats in de darmwandcellen van de gastheer. Deze cyclus duurt zeven dagen (foto 3) en begint met de opname van een eitje (oöcyst). Dit wordt "verteerd" in de maag zodat het kapsel zijn parasietjes vrijgeeft. Deze gaan zich vervolgens vasthechten aan de darmwand en beginnen zich snel te vermenigvuldigen. Er ontstaan sporozoieten en merozoïeten en uiteindelijk nieuwe eitjes die massaal uitgescheiden worden met de ontlasting. Hierdoor wordt de omgeving besmet en zo ook voedsel en waterbronnen.

Omdat er flink veel schade is in de darmwand, wordt de vertering van het voedsel belemmerd en ontstaat een dunnere ontlasting. De vogels gaan eerst meer eten, krijgen een dikkere buik en produceren veel mest die soms bloederig kan zijn en onverteerd voedsel kan bevatten. Nadien verliezen ze eetlust, gaan vermageren (foto 4), takelen geleidelijk aan af en sterven. Vooral jonge vogels zijn hiervoor gevoelig en ontwikkelen hierdoor slecht!

Waar we als vogelliefhebber bij stil moeten staan, is dat in deze moeilijke periode een of andere verdoken ziekte kan opduiken

Hoe diagnosticeren we coccidiose?

Vermits vogels die besmet zijn met coccidiose enorm veel eitjes uitscheiden, is de diagnose via die weg aangewezen. Via microscopisch mestonderzoek kan de dierenarts de oöcysten gemakkelijk opsporen (foto's 5 en 6).

Wat is nu eigenlijk atoxoplasmose?

Atoxoplasmose is een bepaalde vorm van

coccidiose. Deze parasiet (*Isospora serini*) komt tijdens zijn cyclus wel in de bloedbaan terecht en kan zich in heel wat organen zoals lever, milt, longen en hersenen gaan nestelen. Vogels vertonen een dikke lever (foto 7), hebben goed zichtbare dikke darmlussen met bloederige haarden en maken soms een krakende ademhaling. Andere vertonen dan weer tijdelijke evenwichtsstoornissen.

Hoe diagnosticeren we atoxoplasmose?

Een aantal symptomen wijzen op de aanwezigheid van atoxoplasma, vroeger ook lankesterella genoemd. Het bewijs wordt echter geleverd door een autopsie te laten uitvoeren. Dan worden er afdrukpreparaatjes gemaakt die na kleuring heel duidelijk de oöcysten van atoxoplasma in de organen laten zien (foto 8).

Hoe behandelen we coccidiose/atoxoplasmose?

1/ Sinds vele jaren maken we voor de behandeling van coccidiose gebruik van allerlei sulfonamiden zoals bv ESB3, ESB4, ESB Plus, ESB bio. De resultaten waren niet altijd even goed. Bij onjuist of overmatig (lees dagelijks) gebruik ontstonden een aantal foute nevenwerkingen. Deze medicatie heeft namelijk een coccidiostatische werking wat wil zeggen dat ze de cyclus van coccidiose tracht stil te leggen. Dit heeft geen negatieve gevolgen op voorwaarde dat men het aangewezen schema van behandeling volgt.

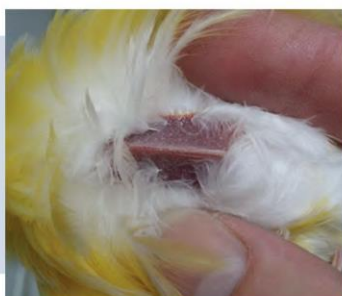
Bij gebruik van sulfonamiden wordt namelijk Vitamine B11 geblokkeerd en deze

stof heeft de parasiet nodig voor zijn ontwikkeling. Daarom volgen we best een intermitterend schema van 2x 5 dagen met een pauze van 2 dagen tijdens dewelke je een multivitamine geeft dat foliumzuur (= Vitamine B11) bevat. Een tekort aan foliumzuur geeft onder andere bloedarmoede en zenuwstoornissen. Groene bladgroenten (andijvie, sla, spinazie, spruitjes en broccoli) en peulvruchten (tuin- en sperziebonen, erwten, linzen) bevatten veel van deze Vitamine.

2/ Nieuwe producten op basis van Toltrazuril (Baycox, Pantacox) gaven een nieuwe mogelijkheid om te behandelen. Studies met deze actieve stof in de pluimvee industrie wezen op een succes wat betreft de preventie en aanpak van coccidiose. Het werkingsmechanisme is helemaal anders dan de sulfonamiden want zij hebben een coccidiose dodende werking en hoeven maar 2 à 3 dagen gegeven worden. Na het doormaken van een coccidiose infectie bouwt de vogel een immuniteit op tegen de soort coccidiose waarmee hij besmet was. De veiligheid is goed bekend en kan geëxtrapoleerd worden naar siervogels.

3/ Wanneer anti coccidiose middelen bij kippen niet meer werken, is men overgegaan naar vaccinatie. Dit gebeurt met levend verzwakte oöcysten in de eerste levensweek maar is niet bruikbaar gebleken voor onze siervogels.

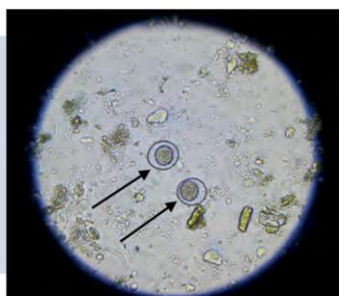
4/ Vermits atoxoplasma zich in de witte bloedcellen verschuilt is de behandeling iets complexer. Een éénmalige behandeling zoals hierboven beschreven is onvol-

De vogels vermageren sterk en verliezen spieren op de borst. © Dr. Peter Coutteel

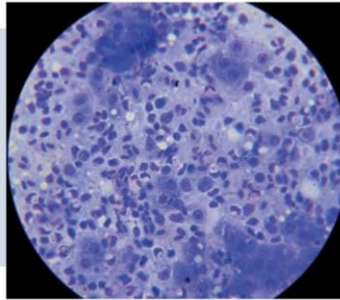
Mestonderzoek gebeurt door een dierenarts. Leg onderaan de kooi steeds een glad papier zodat verse mest kan gebruikt worden. © Dr. Peter Coutteel

Twee oöcysten onder de microscoop met een vergroting 40x. © Dr. Peter Coutteel

Sterke leververgroting bij goudvink. Deze ziekte werd vroeger ook al eens "dikke leverziekte" genoemd. © Dr. Peter Wencel

8- Kleur preparaten van lever en milt laten typische inclusies zien onder de microscoop met vergroting 100x. © Dr. Peter Wencel

Typisch beeld van een vogel met een dikke lever die geleidelijk aan mager begint te worden.

doende. Om deze problematiek goed aan te pakken is een langdurige bescherming nodig zodat de cyclus van atoxoplasma niet kan opstarten. Producten op basis van diclazuril (Grog New) zijn perfect geschikt om tijdens de kweek aan kanaries en vinken preventief te verstrekken. Ze verhinderen de cyclus. Dit voedingssupplement kan als premix via het eivoer gegeven worden gedurende de gehele kweek. Er kan best gestart worden voordat de eerste jongen geboren worden en dit totdat ze zelfstan-

dig zijn. Zodoende krijgen we een nieuwe generatie vogels die niet besmet zijn.

Voorkomen van coccidiose

- Bodembedekking: ontlasting is de belangrijkste infectiebron, dus regelmatig vervangen. Coccidiose heeft vocht nodig om te overleven buiten de gastheer.
- Hygiëne: reinig regelmatig en grondig alle voer- en drinkbakjes. Deze nooit onder de zitstokken plaatsen.
- Ventilatie: goede ventilatie maar tocht

vermijden.

- Een uitgebalanceerde voeding geeft een gezonde vogel met sterke weerstand.
- Zieke vogels direct verwijderen uit de populatie.
- Voor de kweek mestonderzoek laten doen door een dierenarts en zijn adviezen volgen.

Meer informatie op www.coutteel.be

Dé dieradministratiesoftware voor de kleindierfokker.

Kijk voor meer informatie op www.faunaconnect.com en probeer 1 maand volledig gratis en zonder verplichtingen.

Congres EE mei 2023 gehouden in Sofia Bulgarije

© Klaas Snijder

De NBvV werd vertegenwoordigd door Henk Jansen en Klaas Snijder, maar de delegatie uit Nederland werd aangevuld met Thom Laming (NBS), Klaas van der Hoek (KLN) en Erik Apperlo die in de Dierenwelzijn commissie van de EE zit, de Beirat genaamd.

Het congres begon met een hoofdbestuursvergadering waarin Klaas Snijder als voorzitter van de Sectie Vogels zitting heeft. De relatief korte vergadering gaf weinig nieuws maar wel konden we kennis maken met de beoogd opvolger van penningmeester Willy Littau die bijna 30 jaar deze functie bekleed had. 's Middags hielden de meeste secties hun standaardcommissievergadering, maar aangezien de sectie Vogels de COM volgt hebben we deze vergadering gecombineerd met de sectievergadering op de tweede dag.

Sectie Vogels

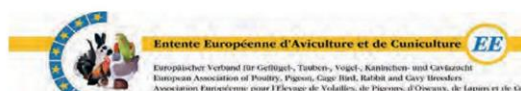
Op vrijdag waren alle 5 secties (Konijnen, Cavia's, Hoenders, Sierduiven en Vogels) met hun eigen vergadering bezig. Ook binnen de vogels was veel te bespreken. Met name de Oostenrijkers hadden slecht nieuws. De politiek is hard bezig om het houden van dierentoonstellingen in dit land onmogelijk te maken. Een EE-show voor vogels die Oostenrijk wilde organiseren gaat dan ook niet door. Wel is besloten om toch weer een standaardcommissie op te richten, niet om het werk van COM over te doen, maar om juist bovengenoemde problemen beter te kunnen bespreken. Henk Jansen en Gerhard Rad (Oostenrijk) pakten dit op.

Dit jaar EE-Europashow voor vogels in Nederland

Verder is er veel besteed aan de plannen van Henk Jansen die een EE Vogel Europashow wil organiseren nog dit jaar in Drunen samen met zijn vereniging. De EE stimuleert deze show en staat borg met een behoorlijk aantal te winnen EE-medailles voor de beste vogels, naast de reguliere prijzen die te winnen zijn, zoals de Gouden Pronkveer! Speciale aandacht is er voor een zangwedstrijd met shamalijsters! Voor meer info over de show die van 3 t/m 5 november in Drunen georganiseerd wordt, kijk op www.edelzanger.com of mail henk.fmjansen@ziggo.nl

ALV

Tijdens de Algemene ledenvergadering op zaterdagochtend, er zijn 32 landen aanwezig die in totaal 83 stemmen kunnen uitbrengen, was er veel aandacht voor de mededelingen van Erik Apperlo. De commissie Dierenwelzijn is erg actief en heeft regelmatig contact met de Europese commissie die in Brussel verantwoordelijk is voor de Europese wetgeving waar de dierenliefhebbers

mee te maken hebben en veel last van hebben. Belangrijkste punt van bespreking in Brussel was de 688 verordening waarin shows behoorlijke belemmering ondervinden van het niet kunnen certificeren van dieren die op een show gekocht worden en naar het buitenland vervoerd gaan worden. De huidige quarantaineregels verbieden dat. Tot hun verbazing bleek de Europese commissie oog te hebben voor deze problematiek en wil hier nog eens naar kijken. In ieder geval is men zich in Brussel nu ook bewust van het feit dat er ook nog hobbydierenliefhebbers in Europa wonen.....

Verkiezingen

Er is nog geen nieuwe voorzitter gevonden. Daarom heeft Gion P. Gross zich bereid verklaard om nog 2 jaar aan te blijven. Daarmee tilt hij zijn verkiezing over komend jaar als er een Europashow wordt gehouden. Willy Littau stopt na 28 jaar penningmeester te zijn geweest. Hij wordt opgevolgd door Hans Jörg Opala. Hij is namens de Duitse Konijnenbond voorgedragen.

Opname nieuwe leden

In Kosovo zijn de verschillende bonden, vogels, hoenders en duiven, samen in één zogenaamd koepelverband gegaan. Vandaar is de aanvraag nu gedaan en geaccepteerd als lid. San Marino was al lid bij de duiven en is nu bij de andere secties ook lid geworden.

De aanvraag van Oekraïne was ook akkoord. Maar om definitief lid te worden moet men aanwezig zijn bij de jaarvergadering. Vanwege de oorlog waren ze nu niet aanwezig, maar zal dat volgend jaar hopelijk wel mogelijk zijn.

De volgende EE-bijeenkomst is in mei 2024 in Tsjechië, in de buurt van Praag

De volgende Europashow is in 2024 ook in Tsjechië, echter alleen voor de secties Konijnen en Cavia's, dit in verband met de nog altijd dreigende vogelgriep.

's Middags stond er nog een bezoek aan het nationale museum van Bulgarije op het programma. Een zeer bezienswaardig museum, mits je van de geschiedenis houdt.

Het congres werd afgesloten met een schitterende gala-avond waarin traditionele dans en muziek centraal stond. Een echte topavond!

Keurmeester 154

Negenentwintig keurmeesters kwamen naar Apeldoorn voor de vierde Opfrisdag van de Technische Commissie (TC) tropen & parkieten. Bennie Horsting praatte ons bij over Europese en Amerikaanse sijzen.

Louis van Kelckhoven

De verzamelnaam Europese sijzen dek- te de lading niet helemaal, aangezien alleen de elzensijs werd besproken. Nou valt daar meer dan genoeg over te zeggen. Zo zijn er mannen met of zonder kinvlekje. Beiden worden gevraagd, maar enkel een aanzet tot een kinvlek is fout.

Is de sijzenkwekerij inmiddels niet zo ver dat we de man elzensijs standaard met kin- vlek moeten vragen? Een gedeeltelijk kin- vlekje wijst er tenslotte op dat er vaak meer schort aan de tekening van de vogel. Der- gelijke halfproducten kunnen het gevolg zijn van het niet scheiden van een poppen- en mannenlijn. De ervaren liefhebber van elzensijsen zal de kweek van mannen en poppen gescheiden opzetten.

Op shows zien we steeds vaker exemplaren die de vleugels laten hangen. De vleugels van de elzensijs moeten sluiten op de stuit. We beoordelen niet alleen het formaat van de sijs, maar ook zeker het type. Langs de flanken afhangende vleugels verraden vaak een slecht type/model. Het petje van de man moet doorlopen tot aan de bor- stelveren op de bovensnavel.

Bij de keuring ook aandacht voor de wenk- brauwstreep; die mag niet te breed zijn en ook niet doorlopen tot aan het voorhoofd, het zogeheten brillette. De wenkbrauw- streep begint halverwege het oog en loopt naar achteren toe uit. Poten en nagels van de wildkleur elzensijs dienen zo donker mogelijk te zijn, het liefst zwart. Daar mo- gen keurmeesters bij de beoordeling wel wat strenger op zijn.

Bij het bespreken van de mutaties en muta- tie-combinaties komen de meningverschil- len aan het licht. Is de agaaf bijvoorbeeld wel een agaaf, of is het een vorm van pastel waar we de vinger nog niet helemaal achter kunnen krijgen? Mutanten van de elzensijs moeten waar mogelijk zoveel mogelijk de tekening van de wildkleur laten zien en we

willen duidelijk herkenbare vogels.

Dat een aantal mutaties en mutatie-combi- naties lastig te herkennen is zit in de wild- vorm ingebakken. Iedere keurmeester met EC bevoegdheid weet dat bij de elzensijs niet één vogel hetzelfde is. Er zijn vogels met veel en weinig carotenoïde (geel), met meer en minder eumelanine, vogels met uitgebreide of juist summere tekening, met en zonder kinvlekje. Er zijn intensieve (kort bevederde) exemplaren en schimmel vogels met wat langere bevedering. Al deze verschillende wildvormen werken door in de verschijningsvormen van mutaties en mutatie-combinaties. Kwekers zetten nog te vaak vogels in die niet of onvoldoende aan de standaard voldoen. Kwantiteit gaat vaak voor kwaliteit, maar ook voor de sij- zenkweek geldt: selecteert eer gij begint.

sel

BONDSMEDEDELINGEN

Bondsmededelingen september 2023

DISTRICT UTRECHT

Jeugddag 2023, District Utrecht.

De Eerste Utrechtse Kanarie Vereni- ging, nodigt alle jeugdleden en hun vrienden en vriendinnen uit om de eigen gekweekte vogels te laten zien en beoordelen op de jeugddag van district Utrecht op zaterdag 28

oktober 2023 in clubgebouw EUKV.

Sluiting van de inschrijving: 7 oktober 2023. Inschrijven volgens het vraagpro- gramma van de N.B.v.v. Er worden alleen enkelingen gevraagd, dus geen open klasse; geen zangvogels.

De inschrijving is geheel gratis. Het inschrijfformulier is te downloaden via de website, <http://www.eukv.eu/>

Voor informatie, neem contact op met F.J. Luider; tel. 030-2421782; of fjluider@hotmail.com.

De

Jubileea

Jubilarissen 25 jaar

N. de Keizer, afd. Nieuw Venneep (N39);
P. 't Lam, afd. Ameide (A20);

Jubilarissen 40 jaar

G. Jansen, afd. Nieuw Venneep (N39);
B. de Kruijk, afd. Ameide (A20);

Overledenen

H. Verveer uit Goes was penningmeester van V.V. "De Vogelvrienden", afd. Goes (G15);

Mevr. F.Swieringa uit Groningen was penningmeester van V.V. "Oostermoer/Gorecht", afd. Oostermoer/Gorecht (113);

P. Voorbij uit Hellevoetsluis was voorzitter van V.V. "De Vogelvriend", afd. Hellevoetsluis (H28);

H.L.M. Coenen uit Ittervoort was mede oprichter en secretaris/penningmeester van V.V. "De Grensvogels", afd. Ittervoort

(J04);

M.R. Bouman, Lisserbroek (N39); J. Boons, Elst (358); E. Dijkshoorn, Maasland (M17); G.J. Wagenvoort jr., Deventer (D01); J. Jelsma, Hoogvliet (H28); G. van der Heiden, Nijverdal (N06);

H. Schoonhoven, Harderwijk (H66); J.J.M. Huijsmans, Borculo (N31); M. Bakker, Zaandam (Z11);

K.K. van den Berg, Oostvoorne (O18); L. Schonewille, Hollandscheveld (Z16); H. Bos, Midwolda (O16);

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van het verlies.

Verenigingsactiviteiten

Fotowedstrijd 2023 door EVvV Almere

De Eerste Vereniging van Vogelvrienden (EVvV) uit Almere bestaat dit jaar 40 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum organiseert de vereniging de districtshow van district Utrecht.

Ter gelegenheid van hun 25-jarig bestaan organiseerde Piet Stigter vijftien jaar geleden een vogelfoto-wedstrijd die destijds heel goed slaagde. Dit jaar wil EVvV het nog wat groter aanpakken en organiseert zij een landelijke vogelfoto-wedstrijd. Er zijn inmiddels meer dan 150 fotoclubs benaderd en zoveel mogelijk verenigingen van de NBvV en nog veel andere contacten van de vorige fotowedstrijd. Men hoopt meer dan tweehonderd inschrijvingen te mogen ontvangen in een drietal categorieën: volierevogels, vogels in het wild, de leukste/grappigste vogel(s). Bekendmaking van de winnaars van de fotowedstrijd vindt plaats tijdens de opening van de districtshow door de burgemeester van Almere. Voor meer informatie kun je terecht op www.vogelverenigingalmere.nl

Een mooi initiatief. Interesse als fotograaf? Zie de site van EVvV. Interesse om als liefhebber vogels in te schrijven op het district? Zie de site van EVvV.

Voor meer informatie: evvv40jaar@gmail.com

Redactie

Jeugddag 2023, District Utrecht

Georganiseerd door de Eerste Utrechtse Kanarie Vereniging (Website www.eukv.eu)

Hoi jeugdleden van district Utrecht en aangesloten bij de N.B.V.V.

Wij van de Eerste Utrechtse Kanarie Vereniging, willen jou en je vrienden en vriendinnen uitnodigen je eigen gekweekte vogels bij ons te laten zien en beoordelen en wel op de jeugddag van district Utrecht op zaterdag 28 oktober 2023 in clubgebouw EUKV, Oregondreef 33, 3565 BE Utrecht

Sluiting van de inschrijving: 7 oktober 2023. Inschrijven volgens het vraagprogramma van de N.B.V.V. Er worden alleen enkelingen gevraagd, dus geen open klasse; geen zangvogels. De inschrijving is geheel gratis.

Je wordt verwacht tussen 8.30 uur en 9.00 uur; dan start het beoordelen van de vogels.

Inschrijfformulier is te downloaden via onze website, <http://www.eukv.eu/>

Na de keuring worden de prijswinnaars bekend gemaakt. Iedere inzender(ster) krijgt een leuke herinnering.

Tijdens de keuringen zullen de deelnemers op een bijzondere manier onderhouden worden.

Er wordt gezorgd voor een lunch.

Voor extra informatie. F.J.Luider; tel. 030-2421782; e-mail fjluider@hotmail.com.

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, S. Munniksma, K. Snijder, Mr. H.J.M. Stienen, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

J.J. Aelbrecht, J. v/d Beek, E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, P. Hagenaars, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A. van Mingeroet, A.P.F. van Niel, P. Ooijen, C. van Oosterhout, J. Perdon, R. Steenbakkers, H. Suichies, W.A. Tolman, P. v.d. Tuin, P. Ubachs, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar, K. Zegelaar.

HOOFDBESTUUR

Voorzitter: Albert Zomer, tel. 06-15318939, E-mail: albertzomer1958@outlook.com
Secretaris a.i.: Raymond Berghouwer, tel. 06-11793194, E-mail: raymond@Berghouwer.com
Penningmeester: Dirk Verburg, tel. 0113-502676, E-mail: cn.vogel@zeelandnet.nl
2e voorzitter: Rick Oudenampsen, tel. 06-22101101, E-mail: info@oudenampsen.com
Bestuurslid: Sjaak van Bennekom, tel. 035-6562027, E-mail: jjvanbennekom@hetnet.nl

VERTROUWENSPERSOON

Jan Perdon, tel. 06-53256215, E-mail: pdte@home.nl

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Henk Jansen, De Lek 9, 5152 RM Drunen, tel. 06-19931488, E-mail: secretariaatkmv@hotmail.com

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.
 Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.
 Telefoon: 0164-235007
 E-mail: info@nbvv.nl
 Internet: www.nbvv.nl
 Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30 tot 12.30.

Uitgebreide contactinformatie vindt u op onze website www.nbvv.nl

De Vogel

COLOFON**Colofon****UITGEVER**

'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 20.000 leden. De NBVV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 21.000 exemplaren.

Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBVV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat voor iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging om verspreid lid worden van de NBVV. Een verspreid lidmaatschap kost voor 2023 € 42,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

ABONNEMENTSPRIJZEN

Nederland € 32,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 38,-, Priority-post naar alle andere landen € 96,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

ADRES

NBVV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007 (bereikbaar tussen 08.30 en 12.30 uur), e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl

Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBVV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

REDACTIE

Hoofdredactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@icloud.com
 Redactieadres: per adres Bonds bureau NBVV, t.a.v. redactie Onze Vogels – zie bovenstaand.

ZAKELIJKE ADVERTENTIES

Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

VERANTWOORDELIJKHEID

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBVV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

VORMGEVING: Ingrid Hubers**DRUK:** Muller Print & Sign - Amsterdam

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

BEËINDIGING LIDMAATSCHAP:

Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per half jaar. Het lidmaatschap voor verspreide leden is per jaar opzegbaar. Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

De

Kleine klapekster

© Rik Meerema

Ondanks dat het de dag ervoor Hemelvaartsdag was, was het die vrijdag toch echt een Goede Vrijdag. Voor mij is de dag na Hemelvaartsdag vanuit de cao een vrije dag. Dus was ik iets later opgestaan, daarna gleed een rustige ochtend over in een gezellige lunch met het gezin, gevolgd door verschillende bordspelletjes.

Rond een uur of twee kwam er een aantal berichten binnen op een vogelappgroep. Omdat we gezellig aan het spellen waren, heb ik de berichten maar even ongelezen gelaten. Het liep al tegen drieën toen ik ze las. WAT...! Een Kleine Klapekster.

Hoewel de Kleine Klapekster voorkomt van het Iberisch Schiereiland tot in Siberië en centraal Azië, is het in ons land een zeldzame dwaalgast. Dit zou pas de zesde Kleine Klapekster ooit in Flevoland zijn en de eerste sinds 1991.

Locatie: het Trekvogelgraslandje naast het Blocq van Kuffeler (Gemaal dat er voor zorgt dat het westelijke deel van de Flevopolders geen natte voeten krijgt). Binnen vijf minuten zat ik met verrekijker, fototoestel en wandelschoenen (aan) in de auto, op weg naar Almere. Een ritje dat ik iedere werkdag maak, maar opeens leek het allemaal veel langer te duren. Allemaal mensen op de weg die niet doorreden, onnodig links bleven rijden en andere (in mijn ogen) sufferds. Natuurlijk was het vooral mijn vrees dat ik te laat zou komen en dat de vogel gevlogen zou zijn. Ondanks die sufferds parkeerde ik 45 minuten na mijn vertrek mijn auto op de parkeerplaats bij het bezoekerscentrum nabij het eerder genoemde veldje.

Terwijl ik vlot de spullen pakte en de auto afsloot, kwam er een tiental mensen met telescopen en camera's terug gelopen. "Is ie er nog?" was mijn, met enige angst voor een ontkennend antwoord, aarzelende vraag. "Hij is een kwartier geleden naar de overkant van het veld in een struik gevlogen, maar je hebt een sterrenkijker nodig om hem daar te kunnen zien zitten" was het gevatte, maar in mijn oren niet heel grappige antwoord.

Ik liep naar de plek waar nog een twintigtal vogelaars stond. Behulpzaam werd ik op de bewuste struik gewezen. Door mijn kijker zag ik alleen een zwart/wit vlekje. Zelfs met de nodige fantasie kon ik er geen Kleine Klapekster uit halen. Op dat moment riep iemand "visarend". Boven de 'Hoge vaart' kwam inderdaad een visarend onze kant op. Een paar maal maakte hij tevergeefs een duik naar een vis. Toen hij er uiteindelijk één had vloog hij helaas weer van ons weg. Niet getreurd want juist op dat moment dook er een zeearend op. Van dat moment maakte de Kleine Klapekster gebruik om ongezien weer over het veld te vliegen. Toen de zeearend uit beeld verdween zat tot onze verbazing de Kleine Klapekster op het prikkeldraad voor ons. De rest is te zien in de foto's.

Na de eerste bewijsplaatjes bleef hij een tijdje voor ons rondscharelen voordat hij weer over het veld weg vloog. Voor mij tijd om ook weer te gaan. Het was een goede vrijdag!

ysel

De

Cinnamon splendidparkiet – man september

Neophema splendida

© Henk van der Meer

De splendidparkiet is één van de kleurrijkste Australische parkieten en geniet daarom ook grote bekendheid bij de vogelliefhebber. Op de foto ziet u een cinnamon mannetje; dat wil zeggen dat de vogel de mutatie cinnamon bezit. In tegenstelling tot de wildvorm wordt bij de cinnamonmutatie geen zwarte eumelanine gevormd in de veren maar kaneelbruine eumelanine. De naam cinnamon komt uit het Engels en betekent dan ook kaneel. Deze mutatie ontstaat doordat de vorming van zwart eumelanine in de veer onvolledig plaatsvindt. Er wordt als het ware een stap overgeslagen in het proces met als gevolg dat het eumelanine in de baardjes van de veer niet zwart, maar bruin van kleur wordt. De bruine kleur, die vervolgens ontstaat, is in grote mate afhankelijk van de aanwezige concentratie eumelanine in de veervelden. Op plaatsen waar een hoge concentratie eumelanine aanwezig is, wordt de kleur donkerbruin tot zwart-bruin. Cinnamon vogels hebben kaneelbruine vleugelpennen. Ook de lichaamskleur verandert enigszins, dit wordt iets lichter, maar tegelijkertijd komt er een

warme bruine gloed overheen.

Cinnamon vogels worden geboren met pruimrode ogen, die na enkele dagen donkerder worden.

Splendidparkieten zijn afkomstig uit de drogere woestijngebieden van Australië. De splendidparkiet is jarenlang zeer zeldzaam geweest in Australië. Hij werd zelfs enige tijd als uitgestorven beschouwd totdat in de dertiger jaren weer een paar exemplaren werden waargenomen in Australië.

Het houden van splendidparkieten kan nog wel eens problemen geven in ons land. Zoals al eerder beschreven zijn ze afkomstig uit de drogere woestijngebieden van Australië. Het natte en koude klimaat in ons land is dus niet ideaal voor ze. De volière zal hier dus op aangepast moeten worden. Concreet betekent dit dat de volière voorzien moet zijn van een goed afgesloten en droog nachtverblijf, waarin ze de nacht kunnen doorbrengen of bij slecht weer in kunnen verblijven. Vocht en kou is voor splendidparkieten een erg slechte combinatie.

In het broedseizoen dient men slecht één

paartje per vlucht/kooi te houden. Vooral splendidmannen beginnen, wanneer ze broedrijp zijn, op elkaar te jagen. Indien men een goed kweekstel treft of samenstelt zal de pop al snel overgaan tot broeden. De vogels dienen de beschikking te hebben over een ruime nestkast (20x20x40 cm.; vliegopening 6 cm.). Op de bodem van de nestkast moet een laag turfmoel vermengd met houtspaanders worden aangebracht. Het popje legt 3-5 eieren. Na een broedduur van ongeveer 20 dagen verschijnen de jongen. Het mannetje komt de pop tijdens het broeden voeren en doet dit later ook bij de jongen. Een paartje kan in een seizoen twee, hoogstens drie broedsels grootbrengen. De jongen die na ongeveer vier weken het nest verlaten zijn nogal wild. Ze verwonden zich dan ook snel aan gaas, draden of wanden. Om dit te voorkomen is het verstandig planten tegen de wanden te zetten en groene takken in het gaas te steken wanneer de jonge vogels op het punt staan uit te vliegen.

Adri van Kooten

Speciaalclub van Insecten- en Vruchtenetende Vogels organiseert haar jaarlijkse

BIRD EXPERIENCE OIRSCHOT

VRIJ 27
14.00-20.00UUR

ZA 28
10.00-18.00UUR

ZON 29
10.00-16.30UUR

OKTOBER 2023

MOOI INGERICHTE VITRINES & VOLIÈRES

MET STANDS VOOR VERKOOP VAN VOGELS, VOEDERS, VITAMINES EN MEER!

IN CAFE-ZAAL 'T VRIJTHOF
MOLENSTRAAT 6, 3588 AD OIRSCHOT
(restaurant Vrijthof de Bird Experience groep)

ENTREE €5/ps
voor volwassenen

www.vogelspecialclub.nl
- Aanmelden vln 10 jaar gratis

NBV SCHVV

Fauna's nieuwste volièrebad op poten voor de allergroenste vogels

Verkrijgbaar vanaf september!

100% gerecycled materiaal ✓ Gemaakt in Nederland ✓

Fauna favoriet!

Fauna is gespecialiseerd in benodigdheden voor vogels, vogelkweek en volières. Binnen de vogelwereld is Fauna dan ook een gevestigde naam die staat voor goede en kwalitatief hoogwaardige producten.

Kijk op onze website voor het complete assortiment en vraag ernaar bij uw groothandel/winkelier.

www.faanabirdproducts.com

Fauna
Fauna Birdproducts

sel

rozenbottels
steeltjes
heerl
zwart
zonnepit
gepunt
smalle
grof
haver

www.baroen.nl

49ste Internationale Kleurkanarieshow

V.v.N.K. Geel

op zaterdag 11 en zondag 12 november 2023

Foto: Johan Van der Maalen

GC Klein Boom
Mechelbaan, 604 - 2580 Putte

Met grote open verkoopklasse voor alle vogelsoorten met uitzondering van duiven, eend- en hoenderachtigen: inschrijven verplicht

Meer informatie: www.vvnk.net of contacteer
Francine Mares, Goudvinklaan, 10 - 2070 Zwijndrecht
Tel. +32(0)3 2524527 - E-mail: francine.mares@vvnk.net

In samenwerking met onze hoofdsponsors
OST Belgium - Birdshop Eindhoven - Ornbird.com

De